

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 5 Ιανουαρίου 2024 με την εξής σύνθεση: Βασιλική Καραδήμα Πρόεδρος, Μαργαρίτα Κανάβα Εισηγήτρια και Μαρία Μανδράκη Μέλη.

Για να εξετάσει α) την από 27.11.2023 με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1917/28.11.2023 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «πρώτος προσφεύγων»), που εδρεύει στη «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα και β) την από 27.11.2023 με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1921/28.11.2023 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «δεύτερος προσφεύγων»), που εδρεύει στην «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του «...» (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της απόφασης που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 364/14.11.2023 συνεδρίαση του «...» (Θέμα 6^ο), περί έγκρισης του υπ' αριθμ. 3/7.11.2023 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού αναφορικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού . Στην εν λόγω απόφαση ενσωματώνεται η απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 359/10.10.2023 συνεδρίαση του «...», περί έγκρισης των υπ' αριθμ. 1/28.09.2023 και 2/28.09.2023 Πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού αναφορικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών και ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου (εφεξής η «προσβαλλόμενη») και

Κατά του παρεμβαίνοντος επί αμφότερων των προσφυγών οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο «παρεμβαίνων»), που εδρεύει στο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Κατά του παρεμβαίνοντος επί της πρώτης προσφυγής οικονομικού φορέα «...».

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

Με την προδικαστική προσφυγή του ο πρώτος προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, κατά το σκέλος που αφενός μεν απορρίφθηκε η προσφορά του και κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος, αφετέρου, κατά ορθή ερμηνεία της, δεν απορρίφθηκαν οι προσφορές του δευτέρου προσφεύγοντος και του οικονομικού φορέα «...» για ετερούς, επιπροσθέτους λόγους από τους αναφερόμενους στην προσβαλλόμενη.

Με την προδικαστική προσφυγή του, ο δεύτερος προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το σκέλος που απορρίπτεται η προσφορά του, κρίνεται αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και ανακηρύσσεται οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού και δεν απορρίπτεται η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» για ετερούς, επιπροσθέτους λόγους από τους αναφερόμενους στην προσβαλλόμενη.

Με τις παρεμβάσεις του επί αμφότερων των προσφυγών ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψή τους και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης κατά το σκέλος που κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του.

Με την παρέμβαση του επί της πρώτης προσφυγής, ο δεύτερος προσφεύγων επιδιώκει την απόρριψή της κατά το σκέλος που βάλλεται η προσφορά του.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της πρώτης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 8.086 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό «...», την από 23.11.2023 πληρωμή στην EUROBANK και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης ,σχετικά με την οποία ασκείται η πρώτη προδικαστική προσφυγή, ήτοι 1.617.179,03€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Επίσης, για

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

την άσκηση της δεύτερης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 8.086 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό «...» την από 27.11.2023 πληρωμή στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης).

2. Επειδή, με τη με αριθμ. πρωτ. «...» Διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο ανοικτό διεθνή διαγωνισμό με αντικείμενο «...», με κριτήριο κατακύρωσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 2.005.302,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ο οποίος αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 10.07.2023 με Α.Δ.Α.Μ. «...», καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό «...». Ως εκ τούτου, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικείμενου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

3. Επειδή, αμφότερες οι προδικαστικές προσφυγές έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκαν την 27.11.2023 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 16.11.2023 και εν γένει παραδεκτά.

4. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων κατέθεσε μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 8.12.2023, ήτοι εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η υπό κρίση πρώτη προδικαστική προσφυγή κοινοποιήθηκε από την αναθέτουσα αρχή την 28.11.2023, την παρέμβασή του επί αυτής, για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώως έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά του έχει απορριφθεί αλλά έχει αμφισβητήσει τον αποκλεισμό του.

5. Επειδή, ο παρεμβαίνων κατέθεσε μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 8.12.2023, ήτοι εμπροθέσμως, δοθέντος ότι οι υπό κρίση προδικαστικές προσφυγές κοινοποιήθηκαν από την

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

αναθέτουσα αρχή την 28.11.2023, τις παρεμβάσεις του επί αυτών, για τις οποίες θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά του έχει κριθεί αποδεκτή και έχει ανακηρυχθεί οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού.

6. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων στις 12.12.2023, ήτοι εμπροθέσμως σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, ως ισχύει μετά την τροποποίηση του με το ν. 4782/2021, δοθέντος ότι οι απόψεις της αναθέτουσας αρχής του κοινοποιήθηκαν στις 7.12.2023, υπέβαλε υπόμνημα, το οποίο λαμβάνεται υπόψη από το Κλιμάκιο. Επίσης, ο πρώτος προσφεύγων υπέβαλε το από 14.12.2023 υπόμνημα επί των παρεμβάσεων.

7. Επειδή, στο υπό κρίση διαγωνισμό έλαβαν μέρος τεσσερις οικονομικοί φορείς, ήτοι ο πρώτος προσφεύγων, ο δεύτερος προσφεύγων, ο παρεμβαίνων και ο οικονομικός φορέας «...». Με την απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 359/10.10.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής, κρίθηκε αποδεκτή μόνον η προσφορά του παρεμβαίνοντος, ο οποίος ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος του διαγωνισμού, απορρίφθηκαν δε οι προσφορές του πρώτου προσφεύγοντος διότι *«έχει προσκομίσει πίνακα έργων τελευταίας τριετίας (όνομα αρχείου : ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ «...»_signed.pdf), όπου αναγράφονται 2 συμβάσεις με έκταση «...» 63.857,22m2 έκαστη, επομένως μικρότερη από την κατ' ελάχιστον απαιτούμενη στη διακήρυξη (73.479m2 «...», συμπεριλαμβανομένων «...»).* Επομένως δεν πληρείται από την εταιρεία «...», το απαιτούμενο κριτήριο τεχνικής ικανότητας. Σύμφωνα με τα παραπάνω η Επιτροπή κρίνει ότι τα *«δικαιολογητικά συμμετοχής» της εταιρείας «...», δεν ήταν σύμφωνα με την διακήρυξη αρ. «...» και ότι η προσφορά της πρέπει να απορριφθεί από τα επόμενα στάδια του διαγωνισμού, επομένως δεν προχωρά σε αξιολόγηση της τεχνικής της προσφοράς της»,* του δεύτερου προσφεύγοντος, κατόπιν παροχής διευκρινίσεων, με την αιτιολογία ότι *«...η εταιρεία απάντησε εμπρόθεσμα στο αίτημα διευκρινίσεων στις 25/09/2023 μέσω της πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ (αρ. πρωτ. Εισ. Εγγρ. 21728/26-09-2023) επισυνάπτοντας την απόφαση, η οποία της ζητήθηκε, σύμφωνα με την οποία έχει επιβληθεί στην εταιρεία «...» πρόστιμο 300€ για πλημμέλειες κατά την εκτέλεση της σύμβασης*

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

αρ. «...» με το «...». Η Επιτροπή μελετώντας την απόφαση υπ. αριθμ. 24/19-11-2020 ΔΣ του «...» διαπίστωσε ότι στο προοίμιο αυτής, υπάρχει αναφορά πλήθους άλλων προστίμων που επιβλήθηκαν στο παρελθόν στην εταιρεία (σελ.10-25 της υπ. αριθμ. 24/19-11-2020 ΔΣ «...»). Ειδικότερα για την χρονική περίοδο της τελευταίας ζετίας, η Επιτροπή εντόπισε ότι πέραν της δηλωθείσας από την εταιρεία στο ΕΕΕΣ απόφαση υπ. αριθμ. 24/19-11-2020 ΔΣ του «...», έχουν εκδοθεί επίσης, τουλάχιστον οι παρακάτω αποφάσεις επιβολής κυρώσεων 11ης/25-6-2020 τακτικής συνεδρίασης του ΔΣ «...»: ΑΔΑ: «...» (απόφαση υπ. αριθμ. 24/19-11-2020 ΔΣ του «...» _Θέμα 1ο)_ Σύμβαση 48.10_Επιβολή Ποινικής ρήτρας 5.000,00€ για εργασία δύο «...» επιπλέον ωρών κατά παράβαση του μηνιαίου προγράμματος & Επιβολή Ποινικής ρήτρας 5.000,00€ για ύπαρξη ανασφάλιστου προσωπικού ΑΔΑ: «...» (απόφαση υπ. αριθμ. 24/19-11-2020 ΔΣ του «...» _Θέμα 2ο)_ Σύμβαση «...»_Επιβολή Ποινικής ρήτρας 5.000,00€ για διαπίστωση ανεπάρκειας υλικών, ελλιπούς «...» και πλημμελούς τήρησης των προδιαγραφών στα «...» & Επιβολή Ποινικής ρήτρας 10.000,00€ για εργασία μειωμένη κατά παράβαση του μηνιαίου προγράμματος & πρόστιμο 50€ λόγω μη προσέλευσης «...» ΑΔΑ: «...» (απόφαση υπ. αριθμ. 24/19-11-2020 ΔΣ του «...» _Θέμα 3ο) _Επιβολή Ποινικής ρήτρας 15.000,00€ για διαπίστωση ανεπάρκειας υλικών, ελλιπούς «...» και φθαρμένων μέσων «...» & Επιβολή Ποινικής ρήτρας 15.000,00€ λόγω πλημμελούς τήρησης των προδιαγραφών στα «...». Σύμφωνα με τα παραπάνω, η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομολογία, κυρίως δε: 1. Την απόφαση 378/2022 της ΑΕΠΠ [...]. 2. Την απόφαση 812/2021 της ΑΕΠΠ, 3 .Την Κατευθυντήρια Οδηγία 23/2018/ΑΔΑ:Ψ3ΙΟΞΤΒ-Κ3Ε της ΕΑΔΗΣΥ, 4. Την απόφαση 754/2020 ΣΤΕ [...]Την απόφαση 1122/2022 της ΑΕΠΠ [...] Η Επιτροπή επίσης προέβη σε έρευνα στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και διαπίστωσε ότι για τις παραπάνω αναφερόμενες αποφάσεις, δεν έχει αναρτηθεί στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ μέχρι τη χρονική στιγμή αναφοράς στο παρόν πρακτικό, απόφασης ανάκλησης ή επιστροφής των επιβαλλόμενων κυρώσεων. Ωστόσο ακόμη και για την περίπτωση που οι ως άνω αποφάσεις επιβολής κυρώσεων βρίσκονται σε κάποια διαδικασία ακύρωσης ή ανάκλησης, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της: 1. Την απόφαση

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

368/2022 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, [...]2. Την απόφαση 476/2023 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, [...] Σύμφωνα με τα παραπάνω η Επιτροπή κρίνει ότι τα «δικαιολογητικά συμμετοχής» της εταιρείας «...», δεν γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης αρ. «...» και ότι η προσφορά της πρέπει να απορριφθεί από τα επόμενα στάδια του διαγωνισμού, επομένως δεν προχωρά σε αξιολόγηση της τεχνικής της προσφοράς της», καθώς και την προσφορά του οικονομικού φορέα «...». Κατόπιν δε ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου, με την προσβαλλόμενη απόφαση ανακηρύχθηκε ο παρεμβαίνων οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού.

8. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων, ως προσφέρων του υπό κρίση διαγωνισμού, θεμελιώνει πρόδηλο έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, ως προς το σκέλος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του. Σε περίπτωση δε που με απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ ακυρωθεί η απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος, χωρεί η μετ' εννόμου συμφέροντος προβολή εκ μέρους του προσφεύγοντος και νόμιμη εξέταση εκ μέρους της ΕΑΔΗΣΥ των λόγων που βάλλουν κατά της συμμετοχής των έτερων συμμετεχόντων, χωρίς να απαιτείται να εκδοθεί νέα απόφαση της αναθέτουσας αρχής σε συμμόρφωση προς την απόφαση αυτή και άρα, εν προκειμένω, εφόσον κριθεί ακυρωτέα η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που αφορά τον αποκλεισμό του πρώτου προσφεύγοντος, τότε με έννομο συμφέρον προβάλλονται από αυτόν ισχυρισμοί περί της απόρριψης της προσφοράς του παρεμβαίνοντος. Επίσης, εφόσον κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του πρώτου προσφεύγοντος, μετ' εννόμου συμφέροντος αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης κατά το σκέλος που κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος, ως έχει προσφάτως κριθεί (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 2.7.2013 και 5.4.2016, αντιστοίχως επί των υποθέσεων C-100/12 Fastweb SpA και C-689/13 Puligienica Facility Esco SpA και απόφαση της 11.5.2017, επί της υποθέσεως C-131/16, Archus sp.z. o.o και Gama Jacek Lipik). Επιπροσθέτως, βάσει της απόφασης του ΔΕΕ της 24 Μαρτίου 2021 (επί της

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

υποθέσεως C-771/19, NAMA Σύμβουλοι Μηχανικοί και Μελετητές Α.Ε. – LDK Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε.), εφόσον κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του πρώτου προσφεύγοντος, μετ' εννόμου συμφέροντος προβάλλει ισχυρισμούς κατά της προσφοράς του παρεμβαίνοντος που δεν σχετίζονται με τις πλημμέλειες για τις οποίες αποκλείστηκε η δική του προσφορά. Περαιτέρω, η προσβαλλόμενη, κατά το μέρος που απορρίπτονται οι προσφορές του δεύτερου προσφεύγοντος και του οικονομικού φορέα «...» είναι, καταρχάς, επωφελής ως προς το διατακτικό της για τον πρώτο προσφεύγοντα και συνεπώς η πράξη απόρριψης μίας προσφοράς δεν μπορεί, υπό το πρίσμα αυτό, να προσβληθεί παραδεκτά από άλλον συμμετέχοντα στον διαγωνισμό, με αίτημα την αντικατάσταση των αιτιολογιών της απόρριψης ή την προσθήκη επιπλέον τέτοιων. Ωστόσο, οι διαφορετικοί ή επιπλέον λόγοι απόρριψης προσφοράς μπορεί να προβληθούν από έτερο συνδιαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα σε περίπτωση, που η αρχική απόρριψη ακυρωθεί ή ανακληθεί και η αρχικώς απορριφθείσα προσφορά γίνει εκ των υστέρων αποδεκτή, Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, δοθέντος ότι αφενός μεν ο δεύτερος προσφεύγων αμφισβήτησε τον αποκλεισμό του δια της με ΓΑΚ 1921/2023 προσφυγής, αφετέρου ο οικονομικός φορέας «...» έχει καταστεί οριστικώς αποκλεισθείς καθώς δεν αμφισβήτησε τον αποκλεισμό του, οι λόγοι της πρώτης προσφυγής (υπό Β, Δ, Η και Κ) ως προς την απόρριψη της προσφοράς του δεύτερου προσφεύγοντος για επιπρόσθετους λόγους από τους αναφερόμενους στην προσβαλλόμενη, θα προβάλλονται, κατ' αρχάς, μετ' εννόμου συμφέροντος και άρα παραδέκτως από τον πρώτο προσφεύγοντα, μόνον σε περίπτωση που ακυρωθεί η προσβαλλόμενη κατά το σκέλος που αφορά τον αποκλεισμό του δεύτερου προσφεύγοντος, ενώ, σε κάθε περίπτωση, οι λόγοι της πρώτης προσφυγής (υπό Α, Β, Δ, Ε, Θ, Ι και Λ) ως προς την απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα «...» για επιπρόσθετους λόγους από τους αναφερόμενους στην προσβαλλόμενη, προβάλλονται άνευ εννόμου συμφέροντος και άρα απαραδέκτως από τον πρώτο προσφεύγοντα

9. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων, ως προσφέρων του υπό κρίση διαγωνισμού, θεμελιώνει πρόδηλο έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

κρίση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, ως προς το σκέλος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του. Εξάλλου, βάσει των εκτεθέντων στην προηγούμενη σκέψη, εν προκειμένω, εφόσον κριθεί ακυρωτέα η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που αφορά τον αποκλεισμό του δευτέρου προσφεύγοντος, τότε με έννομο συμφέρον προβάλλονται από αυτόν ισχυρισμοί περί της απόρριψης της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, ενώ, επίσης, εφόσον κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του δεύτερου προσφεύγοντος, μετ' εννόμου συμφέροντος αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης κατά το σκέλος που κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και προβάλλει ισχυρισμούς που δεν σχετίζονται με τις πλημμέλειες για τις οποίες αποκλείστηκε η δική του προσφορά. Περαιτέρω, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, εν προκειμένω, δεδομένου ότι ο οικονομικός φορέας «...» έχει καταστεί οριστικώς αποκλεισθείς καθώς δεν αμφισβητήσε τον αποκλεισμό του, οι λόγοι της δεύτερης προσφυγής ως προς την απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα «...» για επιπρόσθετους λόγους από τους αναφερόμενους στην προσβαλλόμενη, προβάλλονται άνευ εννόμου συμφέροντος και άρα απαραδέκτως από το δεύτερο προσφεύγοντα.

10. Επειδή, το άρθρο 18 του Ν.4412/2016" Δημόσιες Συμβάσεις Έργων Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 214/25/ΕΕ) ΦΕΚ Α' 200/24.10.16" ορίζει ότι: : «... 2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'...5. Η αθέτηση της υποχρέωσης της παραγράφου 2 συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις...»

11. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών [...]

2. Τα έγγραφα της σύμβασης...περιέχουν ιδίως : ...ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων [...]ζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),...».

12. Επειδή, το άρθρο 71 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «...Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να μην αναθέσουν τη σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά όταν έχουν διαπιστώσει ότι η προσφορά δεν τηρεί τις ισχύουσες υποχρεώσεις, όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18.[...]».

13. Επειδή, το άρθρο 73 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «... 4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: ... στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις, ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων, κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, [...] θ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του. [...]10. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παρ. 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παρ. 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός...». Ως δε έχει κριθεί (ΔΕΕ, C-124/17, Vossloh Laeis GmbH κατά Stadtwerke München GmbH της 24.12.2018) ως προς τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού ότι «Μολονότι η παράγραφος 7 του άρθρου 57 της οδηγίας 2014/24 δεν διευκρινίζει περαιτέρω τη φύση του «σχετικού γεγονότος» ούτε, μεταξύ άλλων, το χρονικό σημείο επελεύσεως του γεγονότος αυτού, επισημαίνεται ότι η διάταξη αυτή προβλέπει, για τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και εφόσον η διάρκεια της περιόδου αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ότι η χρονική περίοδος των πέντε ετών πρέπει να υπολογίζεται με αφετηρία την ημερομηνία της καταδίκης με την τελεσίδικη δικαστική απόφαση αυτή, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία επελεύσεως των πραγματικών περιστατικών λόγω των οποίων επιβλήθηκε η καταδίκη αυτή. Επομένως, όσον αφορά αυτούς τους λόγους αποκλεισμού, η εν λόγω χρονική περίοδος υπολογίζεται με αφετηρία μια ημερομηνία η οποία, σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι μεταγενέστερη της επελεύσεως των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν το σχετικό ποινικό αδίκημα [...] Εν προκειμένω, για τη συμπεριφορά που εμπίπτει στον σχετικό λόγο αποκλεισμού επιβλήθηκε κύρωση με απόφαση της αρμόδιας αρχής, στο πλαίσιο διαδικασίας που ρυθμίζεται από το δίκαιο της Ένωσης ή από το εθνικό δίκαιο και που αποσκοπεί στη διαπίστωση συμπεριφοράς που συνιστά παράβαση ορισμένου κανόνα δικαίου. Σε αυτή την περίπτωση, για λόγους συνοχής με τον τρόπο υπολογισμού της χρονικής περιόδου η οποία προβλέπεται για τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού, αλλά επίσης για λόγους προβλεψιμότητας και ασφάλειας δικαίου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η περίοδος των τριών ετών κατά το άρθρο 57, παράγραφος 7, της οδηγίας 2014/24 υπολογίζεται με αφετηρία την ημερομηνία της αποφάσεως αυτής».

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

14. Επειδή, το άρθρο 79 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού,[...]». ως δε έχει κριθεί (ΕΑ ΣΤΕ 40/2019) η απάντηση οικονομικού φορέα σε ερώτημα του ΕΕΕΣ αναφορικά με το Μέρος ΙΙΙ («Λόγοι αποκλεισμού») Τμήμα Γ` αφορά σε δήλωση πραγματικού γεγονότος και μόνον και δεν είναι αντικείμενο ερωτήματος η εκ μέρους του διαγωνιζομένου φορέα δήλωση, αν συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος αποκλεισμού εξαιτίας του πραγματικού αυτού γεγονότος. Το τελευταίο τούτο ζήτημα τίθεται προς διευκρίνιση στα επόμενα κατά τ' ανωτέρω στάδια, εφ' όσον δηλαδή ο διαγωνιζόμενος έχει απαντήσει θετικά («ΝΑΙ») στο σχετικό ερώτημα, οπότε και καλείται, απαντώντας διαδοχικά στα περαιτέρω ερωτήματα, να παράσχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να διαπιστώσει εν τέλει, αν συντρέχει ή όχι λόγος αποκλεισμού του από την τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία.

15. Επειδή, το άρθρο 88 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : « ...1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. [...] 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφος 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, [...] 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18. [...]». Επειδή, ως έχει κριθεί νομολογιακά (βλ. ΔΕφΘεσ/κης 154/2023), κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες στην διαγωνιστική διαδικασία οικονομικές προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Η ενεργοποίηση του μηχανισμού του άρθρου 88, ήτοι η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει τη σοβαρότητα ορισμένης προσφοράς, εξαρτάται από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών όσον αφορά στην αξιοπιστία και στην φερεγγυότητα της προσφοράς. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή οφείλει, εν πρώτοις, να εξετάσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη, ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Η αναθέτουσα αρχή διαθέτει, κατ' αρχήν, ευρεία διακριτική ευχέρεια, να χαρακτηρίσει συγκεκριμένη οικονομική προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή, υποχρεούμενη, όμως, στην περίπτωση αυτή να καλέσει τον διαγωνιζόμενο, του οποίου την οικονομική προσφορά κρίνει ως ασυνήθιστα χαμηλή, προς παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων ως προς τη σύνθεση της προσφοράς του. Η άσκηση δε της διακριτικής αυτής ευχέρειας υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της. Εξάλλου, οι διαγωνιζόμενοι δεν εμποδίζονται να προβάλουν το πρώτον ισχυρισμούς περί

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων, με την άσκηση προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, προς την οποία, άλλωστε, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ.β' του ν. 4412/2016, να υποβάλει απόψεις, με τις οποίες έχει τη δυνατότητα να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να αναφέρεται ιδίως στις αιτιάσεις του προσφεύγοντος περί ασυνήθιστα χαμηλών προφορών έτερων προσφερόντων. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον διαπιστωθεί από την ΕΑΔΗΣΥ, κατά την εξέταση προβαλλόμενων ειδικών και συγκεκριμένων ισχυρισμών του προσφεύγοντος, ότι ένας προσφέρων υπολόγισε κονδύλια για την εκτέλεση της σύμβασης, το ύψος των οποίων κρίνεται ανεπαρκές, ο αποκλεισμός του διαγωνιζομένου από τη διαδικασία ανάθεσης αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, αφού αυτή κρίνει αιτιολογημένα ότι τα στοιχεία που παρείχε ο διαγωνιζόμενος δεν εξηγούν ικανοποιητικά την προσφερόμενη τιμή και ότι αυτή δεν επαρκεί για την υλοποίηση της συγκεκριμένης σύμβασης, της ΕΑΔΗΣΥ μη δυναμένης να υποκαταστήσει την αναθέτουσα Αρχή ως προς την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας (ΔΕφΑθ. 57/2023).

16. Επειδή, το άρθρο 92 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «...5. *Ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης και ανεξάρτητα από το είδος της διαδικασίας που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή: α) η αναθέτουσα αρχή, ζητά από τους οικονομικούς φορείς να αναφέρουν υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης, στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τις πληροφορίες/στοιχεία των σημείων α' έως στ' της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και β) οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, στην προσφορά τους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010.[...]*». Το δε άρθρο 68 του ν. 3863/2010, ως ισχύει, ορίζει ότι : «1. *Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει*

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο, β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας, γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι, δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων, ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά, στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων». Ως δε έχει κριθεί, στους διαγωνισμούς για την παροχή υπηρεσιών, μεταξύ άλλων, «...», πρέπει να υπολογίζεται στην οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων, πέραν των λοιπών, εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, καθώς και των αναλωσίμων. Ενόψει του ότι το ποσοστό αυτό δεν είναι εκ των προτέρων καθορισμένο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εξετάσει αν, λαμβανομένων υπόψη της συγκεκριμένης υπό σύναψη σύμβασης και των τυχόν παρεχόμενων από το διαγωνιζόμενο επί του θέματος διευκρινίσεων, το αναφερόμενο στην προσφορά του διοικητικό κόστος είναι εύλογο, σε τρόπο ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψη σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, ενόψει και των υποβληθεισών εξηγήσεων, ότι το αναφερόμενο στην προσφορά διαγωνιζόμενου κόστος δεν είναι εύλογο, η προσφορά απορρίπτεται. Η κρίση δε της αναθέτουσας αρχής ως προς το εύλογο ή μη του διοικητικού κόστους υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο (βλ. ΣτΕ 3439/2014 σκ. 11, ΕΑ ΣτΕ 236/2015, 198, 187/2013 κ.ά).

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

17. Επειδή, το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 42 του ν. 4782/2021 (ΦΕΚ Α'36) και ισχύει εν προκειμένω ορίζει ότι : *«Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης»*. Κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή να συμπληρωθούν σε επιμέρους σημεία τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ένα φάκελο υποψηφιότητας, αρκεί να μην τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα με τέτοιο τρόπο, ώστε να του δίνεται αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης και η αίτηση αυτή της αναθέτουσας αρχής να αφορά στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογία και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα (ΣΤΕ ΕπΑν 237/2021). Η ανωτέρω, όμως, δυνατότητα συμπλήρωσης-διευκρίνησης προϋποθέτει αναγκαίως να έχει προηγηθεί σχετική απάντηση/εγγραφή στην προσφορά, που δεν ισχύει όμως σε περίπτωση παντελούς ελλείψεως ουσιωδών στοιχείων της προσφοράς (ΔεφΧανίων 18/2022), οπότε η συμπλήρωση αυτών θα συνιστούσε μεταγενέστερη (μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών) τροποποίηση της προσφοράς που έχει υποβληθεί κατά καταστρατήγηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της νομιμότητας.

18. Επειδή, το άρθρο 1 του Ν. 3302/2004, όπως τροποποιημένο ισχύει, ορίζει ότι: *«1.α.Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε*

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια εικοσιτεσσάρων εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας.

β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου μέχρι τις είκοσι έξι (26) εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1 η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Η ετήσια άδεια με αποδοχές, καθώς και το επίδομα αδειάς, εκτός από τις διατάξεις του νόμου αυτού διέπονται και από τις λοιπές συναφείς διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας».

19. Επειδή, στους κρίσιμους για την εξέταση των υπό κρίση προσφυγών όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι : «...1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης Αντικείμενο της σύμβασης είναι η «Ανάθεση του έργου της «...» για την περίοδο από 1/1/2024-31/12/2026», όπως περιγράφεται παρακάτω: ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ «...»

α/α	«...» ΣΤΙΣ «...»	Επιφάνεια σε τ.μ
...

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

15	«...»	2.260 m2
16	«...»	200 m2

ΣΥΝΟΛΟ: 107.430 m2 [...] Η σύμβαση θα καλύπτει την περίοδο από τη 1η Ιανουαρίου 2024 ως την 31η Δεκεμβρίου 2026 [...] 2.2.3.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:[...] (στ) εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις, (ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας, [...] (θ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα ότι έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του . Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (θ) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.[...] 2.2.3.7. Οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.4, εκτός από την περ. β αυτής, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). [...] Η εξέταση των, κατά τα ανωτέρω, προσκομισθέντων από τον οικονομικό φορέα στοιχείων, για τη διαπίστωση της επάρκειας η μη των επανορθωτικών μέτρων που έλαβε και επικαλείται, θα πραγματοποιηθεί κατά το στάδιο της εξέτασης των δικαιολογητικών κατακύρωσης [...] 2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

έχουν αποδεδειγμένη τεχνογνωσία και εμπειρία στην εκτέλεση παρόμοιων υπηρεσιών, δηλ. να έχουν εκτελέσει κατά την προηγούμενη τριετία (2020-2021-2022), τουλάχιστον δύο (2) συμβάσεις παρόμοιων υπηρεσιών, για τις οποίες συντρέχουν σωρευτικά και οι δύο προϋποθέσεις: • με έκταση «...», μεγέθους τουλάχιστον του 70% του συνόλου των ζητούμενων τετραγωνικών μέτρων του πίνακα 1 του άρθρου 1.3. της παρούσας διακήρυξης, ήτοι 73.479m², έκαστη • διάρκειας τουλάχιστον 3 μηνών, έκαστη. Τα ανωτέρω στοιχεία θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε σχετικό πίνακα «Κατάλογος παρόμοιων υπηρεσιών» όπως αναφέρεται στο άρθρο 2.4.3.1 παρ. (η.ι) και να συνοδεύονται από τις αντίστοιχες βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης. Ως «παρόμοιες υπηρεσίες» στην παρούσα διακήρυξη νοούνται: «...», συμπεριλαμβανομένων «...». Σε περίπτωση ενώσεων η πλήρωση της ανωτέρω απαίτησης της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας αρκεί να ικανοποιείται αθροιστικά από όλα τα μέλη Επί ποινή αποκλεισμού τα ως άνω στοιχεία θα πρέπει να προσκομιστούν από τον υποψήφιο στο στάδιο κατάθεσης της τεχνικής προσφοράς [...] 2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 [...] 2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα ΙΙ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. [...] 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα Α. Για την απόδειξη

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος [...] Β. 1. (ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΦΑΚΕΛΟ «ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ» ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΑΝΑΔΟΧΟ) δ) Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4, Υπεύθυνη δήλωση ΙΙΙ σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ, του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού [...] Β.5. (ΠΡΟΣΚΟΜΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΦΑΚΕΛΟ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ») [...] Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 τα απαιτούμενα έγγραφα προσκομίζονται με την τεχνική προσφορά, όπως ζητείται στην παρ. 2.4.3.[...] 2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά» 2.4.3.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική Υπεύθυνη Δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου. [...] η) Πλήρης περιγραφή προσφερόμενων υπηρεσιών • Συμπληρωμένο τον «Πίνακα συμμόρφωσης» του Παραρτήματος Ι • Μέθοδος εξασφάλισης της διατήρησης του απαιτούμενου επιπέδου «...» (αναλυτική περιγραφή της μεθόδου που θα τηρήσει ο υποψήφιος ανάδοχος ούτως ώστε να επιτυγχάνεται η εξασφάλιση της διατήρησης του απαιτούμενου επιπέδου «...») • Δυνατότητα επαρκούς υποστήριξης σε έκτακτες ανάγκες «...» (τεκμηρίωση της δυνατότητας που έχει ο υποψήφιος ανάδοχος στην λήψη δραστικών μέτρων ούτως ώστε να υποστηρίξει το «...» σε έκτακτες ανάγκες «...» όπως αυτή προκύπτει μέσω βεβαιώσεων υποστήριξης εργασιών, σε ανάλογες περιπτώσεις). Ως έκτακτες θεωρούνται οι περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, σεισμού, πλημμυρών, εκτεταμένης πυρκαγιάς κ.λ.π. • Αριθμός απασχολούμενων ατόμων (αριθμό εργαζομένων που προτίθεται να απασχολήσει ο υποψήφιος ανάδοχος για κάθε «...» χωριστά, οι ημέρες και ώρες εργασίας αυτών) θ) Στοιχεία που

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

αφορούν στην τεχνική ικανότητα του υποψηφίου αναδόχου, ήτοι: θ.ι) Κατάλογο παρόμοιων υπηρεσιών, όπου απαιτούνται τουλάχιστον 2 συμβάσεις που ανέλαβε και εκτέλεσε η εταιρεία κατά τα τρία προηγούμενα έτη (2018-2019-2020), για τις οποίες συντρέχουν σωρευτικά και οι δύο προϋποθέσεις: • με έκταση «...», μεγέθους τουλάχιστον του 70% του συνόλου των ζητούμενων τετραγωνικών μέτρων του πίνακα 1 του άρθρου 1.3. της παρούσας διακήρυξης, ήτοι 73.479m², έκαστη • διάρκειας τουλάχιστον 3 μηνών, έκαστη. Ως «παρόμοιες υπηρεσίες» στην παρούσα διακήρυξη νοούνται: «...», συμπεριλαμβανομένων «...». Ο κατάλογος θα πρέπει υποχρεωτικά να έχει την παρακάτω μορφή:

A/A	ΠΕΛΑΤΗΣ (Επωνυμία, Δ/ση, τηλ, fax)	ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	«...» ΕΚΤΑΣΗ «...» (σε τμ)	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ii) βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης που να αναφέρονται στην ποιότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών του συμμετέχοντος και που αφορούν τις συμβάσεις του παραπάνω πίνακα. Οι παροχές υπηρεσιών αποδεικνύονται εάν μεν ο αποδέκτης είναι αναθέτουσα αρχή με πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή, εάν δε (ο αποδέκτης) είναι ιδιωτικός φορέας, με βεβαίωση του πελάτη ή, εφόσον τούτο δεν είναι δυνατόν, με απλή δήλωση του υποψηφίου. Στις βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης θα πρέπει να βεβαιώνονται τα στοιχεία του καταλόγου παρόμοιων υπηρεσιών ως προς τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, την συνολική έκταση των «...» («...»), καθώς και την συνολική έκταση του «...» . i) αναλυτική κατάσταση των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν για τις ζητούμενες εργασίες κ) τα μηχανήματα, οι εγκαταστάσεις και ο τεχνικός εξοπλισμός, που θα διαθέσει ο ανάδοχος για την εκτέλεση της σύμβασης που αφορά στον υπό προκήρυξη διαγωνισμό, Κάθε έλλειψη δικαιολογητικών ή παράλειψη συμπλήρωσης στοιχείων στον κατάλογο παρόμοιων υπηρεσιών που θα διαπιστωθεί, θα συνεπάγεται τον αποκλεισμό του υποψήφιου αναδόχου, του οποίου, το ή τα δικαιολογητικά δεν έχουν κατατεθεί.[...] 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

οικονομικών προσφορών Σε χωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς θα πρέπει να αναφέρονται, επί ποινή αποκλεισμού τα παρακάτω στοιχεία : α) Ο αριθμός των εργαζομένων ανά «...». β) Οι ημέρες και οι ώρες εργασίας. γ) Η συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα «...» ανά άτομο. ζ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά στα αναλώσιμα υλικά η) Πλήρης ανάλυση του κόστους μισθοδοσίας. θ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά στο διοικητικό κόστος. ι) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά στο εργολαβικό κέρδος. [...] Τα παραπάνω οικονομικά στοιχεία επί ποινή αποκλεισμού θα αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα [...] Σχετικά με τη συμπλήρωση των πεδίων (δ) & (ε) του πίνακα: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΟΥ Ν. 3863/2010 (ΦΕΚτ. Α'115/2010) διευκρινίζεται ότι θα πρέπει οι υποψήφιοι επί ποινή αποκλεισμού να έχουν συμπεριλάβει στην οικονομική τους προσφορά τον παρακάτω πίνακα: ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ στοιχεία (δ) & (ε) του πίνακα ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΟΥ Ν. 3863/2010 (ΦΕΚτ. Α'115/2010) Διευκρινίσεις: 1. Αναλύονται και επεξηγούνται επαρκώς και με σαφήνεια ο τρόπος/ μέθοδος υπολογισμού/προσδιορισμού των νόμιμων αποδοχών και οι ασφαλιστικές εισφορές 2. Οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρινιστική ανάλυση υπολογισμού του κόστους συμπεριλαμβάνεται στο τέλος του πίνακα. 3. Για τον τρόπο υπολογισμού λαμβάνεται υπόψη το κατώτατο ημερομίσθιο εργατοτεχνίτη βάσει της υπ' αριθμ. οικ 4241/127/30-1-2019 (Β' 173) απόφασης της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Καθορισμός κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας», εκτός εάν ο προσφέρων δεσμεύεται από άλλη ευνοϊκότερη για τους εργαζόμενους συλλογική σύμβαση εργασίας. 4. Προτείνεται ως απλός και εύχρηστος τρόπος εξεύρεσης των μικτών μηνιαίων αποδοχών, η αναγωγή ημερομισθίου σε μηνιαίο μισθό, όπως προκύπτει από το γινόμενο του ημερομισθίου επί 26. 5. Σχετικά με την προσαύξηση των Κυριακών και των εορτών, ο χρόνος (01.01-

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

31.12) έχει 52 Κυριακές. Οι εορτές για τις οποίες καταβάλλεται προσαύξηση βάσει των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας είναι επτά (7). [...] σχετικά με τη συμπλήρωση του πεδίου (θ) του πίνακα: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΟΥ Ν. 3863/2010 (ΦΕΚτ. Α'115/2010) διευκρινίζεται ότι: Θα πρέπει να συμπεριληφθεί εύλογο διοικητικό κόστος που θα συμπεριλαμβάνει επίσης, τα έξοδα δημοσίευσης της παρούσης, καθώς και το κόστος των εγγυητικών επιστολών.[...] Σχετικά με τη συμπλήρωση του πεδίου (η) του πίνακα: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΟΥ Ν. 3863/2010 (ΦΕΚτ. Α'115/2010) διευκρινίζεται ότι: Οι νόμιμες υπέρ Δημοσίου & τρίτων κρατήσεις είναι οι εξής: 0,10% υπέρ ΕΑΔΗΣΥ επί της συνολικής αξίας προ φόρων και κρατήσεων, καθώς και χαρτόσημο 3% επί της κράτησης και κράτηση υπέρ ΟΓΑ 20% επί χαρτοσήμου αντίστοιχα, καθώς και 0,02% υπέρ του Δημοσίου (άρθρο 36 παρ. 6 Ν. 4412/2016). [...] 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 περί συμπλήρωσης από απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), [...] θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δε συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.4412/2016, ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης,[...] 5.1.2. Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις: α) Κράτηση 0,1% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης Υπέρ της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επιβάλλεται (άρθρο 4 Ν.4013/2011 όπως ισχύει). Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. [...] ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ Για την αποδοτικότερη υλοποίηση του έργου της παρούσας διακήρυξης και για την καλύτερη διαχείριση του προσωπικού που θα απασχοληθεί σε αυτό, το έργο αφορά συνολικά και όχι τμηματικά στον «...» οι οποίες αποτυπώνονται στον παρακάτω Πίνακα 1, δηλαδή ο διαγωνισμός αποτελείται από ένα Τμήμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ «...» [...] 2. Ο αναγκαίος αριθμός προσωπικού είναι αυτός που απαιτείται κατά την κοινή αντίληψη και πείρα για την πλήρη και επιμελημένη και κατά τους κανόνες της υγιεινής και του ευπρεπισμού «...». Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός του προσωπικού «...» που θα διαθέσει ο εργολάβος δεν μπορεί να είναι κατώτερος των είκοσι επτά (27) ατόμων, πλήρους και αποκλειστικής 8ωρης απασχόλησης. Στον παρακάτω Πίνακα 2 αποτυπώνεται η κατ' ελάχιστο κατανομή προσωπικού ανά κτίριο. [...] ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΚΑΤ' ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΑ ΚΤΙΡΙΟ [...] ΩΡΑΡΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Το προσωπικό που προτίθεται να απασχολήσει ο υποψήφιος ανάδοχος για το συγκεκριμένο έργο θα πρέπει να εργάζεται από Δευτέρα έως Παρασκευή, εκτός των παρακάτω περιπτώσεων, όπου κρίνεται απαραίτητος ο «...» και τα Σαββατοκύριακα: > «...», σε όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο από Δευτέρα έως και Κυριακή, σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να γίνεται υπέρβαση του συνολικού αριθμού ωρών εργασίας που ισοδυναμεί σε πενθήμερη, 8ωρη εργασία, δύο ατόμων (δηλ. των 80 ωρών συνολικά ανά εβδομάδα). Αναλυτικότερα απαιτείται κάθε άτομο να εργάζεται έξι (6) ημέρες την εβδομάδα από 6,67 ώρες (6X6,67=40 ώρες ανά άτομο ανά εβδομάδα), ενώ ένα από τα δύο άτομα θα χρειαστεί να εργάζεται όλες τις Κυριακές και όλες τις αργίες. > «...», σε ειδικές περιπτώσεις που θα ορίζονται από το αρμόδιο Τμήμα «...». > Σε κάθε άλλη έκτακτη περίπτωση που θα οριστεί από το αρμόδιο Τμήμα «...». Ως έκτακτες θεωρούνται οι περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, σεισμού, πλημμυρών, εκτεταμένης πυρκαγιάς κ.λ.π. > «...», κατά τη διάρκεια των «...». ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ «...» Όπως περιγράφονται στον Πίνακα Συμμόρφωσης του Παραρτήματος Ι. [...] ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚ Η ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΑΠΑΝΤ ΗΣΗ	ΠΑΡΑΤΗ ΡΗΣΕΙΣ
4	ΥΛΙΚΑ «...»			
4.3. 1	Ο ανάδοχος επιβαρύνεται με την παροχή εγκεκριμένων «...» όπως και με προϊόντα προσωπικής υγιεινής που να καλύπτουν τις ανάγκες «...» και ατομικής υγιεινής του προσωπικού της Αναθέτουσας Αρχής ανά Τμήμα του έργου. Πιο συγκεκριμένα, η ανάδοχος εταιρεία επιβαρύνεται με: Προϊόντα προσωπικής υγιεινής («...»), προϊόντα κουζίνας και γενικής χρήσης «...», προϊόντα «...», «...», «...», «...», «...», «...» (διαφόρων μεγεθών, για «...»			
4.3. 2	Οι ποσότητες και τα τεμάχια των πιο πάνω υλικών «...» προσδιορίζονται από τον Ανάδοχο και η Υπηρεσία δύναται να ζητήσει αύξηση ή μείωση των ποσοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες της. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το πλήθος των μελών της «...» που χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις του «...» («...»), ανέρχεται κατά προσέγγιση σε 7.300 άτομα.			
4.3. 3	Όλα τα υλικά («...»), που χρησιμοποιούνται σε κάθε «...» θα είναι αποκλειστικά, θα διαφέρουν και θα πλένονται ξεχωριστά. - Θα χρησιμοποιούνται διαφορετικοί «...», «...», διαφορετικοί για τους «...»			

...ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ [...] ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΙΙΙ [...] Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι: 1. α) οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ δεν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα και β) δεν έχει επιβληθεί σε βάρος του πειθαρχική ποινή ή άλλους είδους κύρωση στο πλαίσιο του επαγγέλματός του από αρμόδια εποπτική αρχή/φορέα με πειθαρχικές-κυρωτικές αρμοδιότητες. 2. Ο οικονομικός φορέας που εκπροσωπώ δεν έχει κηρυχθεί έκπτωτος, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του ν. 3863/2010 μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της προσφοράς ούτε σε βάρος του έχει επιβληθεί η κύρωση της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης κατ' εφαρμογή της παρ. 1B του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170) μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών πριν από την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς...». Κατά δε τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν, όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων. Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης,

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

20. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως απορρίφθηκε η προσφορά του διότι, προς απόδειξη του κριτηρίου τεχνικής ικανότητας, προσκόμισε κατάλογο παρόμοιων υπηρεσιών και βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης του «...», ορθώς δε δήλωσε ως προς την έκταση των «...» έκταση 82.857,22 τ.μ. για έκαστη των συμβάσεων που αφορούν τον «...» και επιπλέον «...» έκταση 82.700 τ.μ. που αφορά τον «...», συμπεριλαμβάνοντας στις εκτάσεις των «...», βάσει των προβλέψεων της διακήρυξης, πέραν των «...» και τις «...» που αντιστοιχούν «...», με αποτέλεσμα να υπερκαλύπτει τη σχετική απαίτηση του όρου 2.2.6 της διακήρυξης. Επικουρικώς δε ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι από την προσβαλλόμενη απόφαση δημιουργήθηκε ασάφεια, καθώς από το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεν προκύπτει ότι δεν συμπεριλαμβάνεται κατά το συνολικό υπολογισμό των εκτάσεων ο «...» και άρα δεν μπορεί να αποκλειστεί η προσφορά του αλλά έπρεπε να του χορηγηθεί η δυνατότητα παροχής διευκρινίσεων, ιδίως εφόσον δεν υπάρχει όρος στη διακήρυξη που να προβλέπει ρητώς ότι ο «...» αποκλείεται από την έκταση των συμβάσεων παρόμοιων υπηρεσιών και μάλιστα, επί ποινή αποκλεισμού, και ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση θεμελίωσε αυθαίρετα, κατά το στάδιο της αξιολόγησης, νέο λόγο αποκλεισμού που δεν προκύπτει ρητά και με σαφήνεια από τη διακήρυξη.

21. Επειδή, στον όρο 2.2.6 της διακήρυξης τίθεται ως κριτήριο τεχνικής ικανότητας οι διαγωνιζόμενοι να έχουν εκτελέσει, κατά την τριετία 2020-2022, δύο τουλάχιστον συμβάσεις παρόμοιων υπηρεσιών, ήτοι «...», συμπεριλαμβανομένων «...», έκαστη εκ των οποίων πρέπει σωρευτικώς να αφορά έκταση «...» 73.479m² και να έχει διάρκεια τουλάχιστον τριών μηνών. Εκ δε της γραμματικής διατύπωσης του ανωτέρου όρου και δη τη χρήση του όρου «συμπεριλαμβανομένων», ως προσδιοριστικού της έννοιας «...» σαφώς

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

προκύπτει ότι στις «παρόμοιες» υπηρεσίες, κατά τη διακήρυξη, εντάσσονται οι «...» που βρίσκονται σε «...» και όχι «...» καθώς και ότι προδήλως στον «...» δεν περιλαμβάνεται ο «...», ήτοι οι «...». Τα ανωτέρω δεν αναιρούνται από το γεγονός ότι ο πίνακας του όρου 1.3 της διακήρυξης, που αφορά το σύνολο των «...» του υπό κρίση διαγωνισμού, περιλαμβάνει και τον «...», δοθέντος ότι ο εν λόγω πίνακας χρησιμοποιείται στον όρο 2.2.6 της διακήρυξης μόνον για τον ποσοτικό προσδιορισμό του μεγέθους/ύψους των τ.μ. που αποτελεί προϋπόθεση για το χαρακτηρισμό μιας σύμβασης «...» ως «παρόμοιας» και όχι για τον καθορισμό και του είδους των «...», «...» ή «...», που πρέπει να αφορά αυτή η σύμβαση, στοιχείο το οποίο προσδιορίστηκε μονοσημάντως από την αναθέτουσα αρχή δια της συμπερίληψης στη διακήρυξη συγκεκριμένου ορισμού του περιεχομένου της έννοιας «παρόμοια υπηρεσία» και η οποία αφορά μόνον «...». Άλλωστε, από τον ίδιο τον πίνακα του όρου 1.3 της διακήρυξης, προκύπτει σαφώς ότι, στον υπό κρίση διαγωνισμό, τα τετραγωνικά μέτρα που αντιστοιχούν στον προς «...» (2.510m²) αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 3% επί του συνόλου των υπό «...» εκτάσεων (107.430m²) και, άρα, στερείται οιοδήποτε νοήματος η θέσπιση, εν προκειμένω, ως κριτηρίου επιλογής σχετικά με την τεχνική ικανότητα των συμμετεχόντων, η εκτέλεση παρόμοιων συμβάσεων «...» οι οποίες θα αφορούν και «...» και δη χωρίς κανένα ποσοστιαίο περιορισμό των τμ των «...» επί του συνόλου των «...» που θα αφορούν οι εκτελεσθείσες παρόμοιες συμβάσεις. Επιπροσθέτως, παρόμοια διατύπωση με τον όρο 2.2.6 της διακήρυξης, ως προς την οριοθέτηση της έννοιας των συμβάσεων παρόμοιων υπηρεσιών, επαναλαμβάνεται και στον όρο 2.4.3.1 της διακήρυξης, σύμφωνα με τον οποίο, εξάλλου, οι συμμετέχοντες οφείλουν αφενός μεν να δηλώσουν στο ΕΕΕΣ τις επικαλούμενες για την πλήρωση του όρου 2.2.6 της διακήρυξης συμβάσεις (παρ. α) και αφετέρου να προσκομίσουν, επί ποινή αποκλεισμού, με την προσφορά, κατάλογο παρόμοιων υπηρεσιών υπό τη μορφή πίνακα και σχετικές βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης των δηλωθέντων στον πίνακα συμβάσεων (παρ. η), στις οποίες πρέπει να αναφέρονται η διάρκεια εκτέλεσης του έργου, η συνολική έκταση των «...» («...») και η συνολική έκταση του «...». Ουδόλως δε η απαίτηση

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

μνείας στη βεβαίωση και της έκτασης του «...» δύναται να συνεπάγεται τη συμπερίληψη στην έκταση που λαμβάνεται υπόψιν για την έννοια των παρόμοιων συμβάσεων και του «...», καθώς, καταρχάς, ως έχει ήδη εκτεθεί, η διακήρυξη περιλαμβάνει ρητό και σαφή ορισμό της έννοιας των παρόμοιων υπηρεσιών που αφορά μόνον τους «...», σε κάθε δε περίπτωση η σχετική αναφορά στον όρο 2.4.3.1 αποσκοπεί στον έλεγχο από την ίδια την αναθέτουσα αρχή της ορθότητας των δηλούμενων στοιχείων στον πίνακα/κατάλογο συμβάσεων.

22. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο πρώτος προσφεύγων δήλωσε στο ΕΕΕΣ του, ως προς την προαπόδειξη του κριτηρίου τεχνικής ικανότητας του όρου 2.2.6 της διακήρυξης, δυο συμβάσεις που αφορούν τη «...» και επίσης προσκόμισε πίνακα, κατά τον όρο 2.4.3.1η) της διακήρυξης (αρχείο υπό τίτλο «15.1 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ «...»»), στο οποίο αναφέρονται οι δύο δηλωθείσες στο ΕΕΕΣ συμβάσεις «...» καθώς και ότι έκαστη αφορά 63.857,22τ.μ. «...» και 19.000 τ.μ. «...», όπως και τις σχετικές βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης (αρχείο υπό τίτλο «15.2 ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ «...»»). Ωστόσο, εκ των ανωτέρω εγγράφων δεν αποδεικνύεται ότι ο πρώτος προσφεύγων πληροί το κριτήριο τεχνικής ικανότητας, δεδομένου ότι οι δυο επικαλούμενες συμβάσεις αφορούν έκταση «...» μικρότερη των 73.479m² που απαιτείται κατά τον όρο 2.2.6 της διακήρυξης, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τον πρώτο προσφεύγοντα, βάσει των όσων έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, θα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα. Επίσης, αβασίμως ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι υπερκαλύπτει το επίμαχο κριτήριο, διότι δεν έχει επικαλεστεί τέσσερις συμβάσεις για την πλήρωση του κριτηρίου τεχνικής ικανότητας, ως εσφαλμένως ισχυρίζεται, αλλά μόνον δυο, καθώς στο ΕΕΕΣ και στον πίνακα/κατάλογο παρόμοιων έργων αναφέρονται μόνον οι συμβάσεις «...» και άρα, εκ των επίμαχων εγγράφων, δηλώνεται σαφώς η βούληση του πρώτου προσφεύγοντος να επικαλεστεί στην προσφορά του για την απόδειξη της εκτέλεσης «παρόμοιων», κατά τη διακήρυξη, συμβάσεων, δύο συγκεκριμένες συμβάσεις «...». Ήτοι των «...» και όχι έτερες άλλες που τυχόν έχει επίσης εκτελέσει. Ως εκ τούτου, το

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

γεγονός ότι ο πρώτος προσφεύγων προσκόμισε, προς τον σκοπό απόδειξης της πλήρωσης έτερης απαίτησης και δη του όρου 2.4.3.1στ) της διακήρυξης περί δυνατότητας επαρκούς υποστήριξης σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης δυο ακόμη συμβάσεων και δη σε έτερο αρχείο (υπό τίτλο «19.4 ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ & ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ»), προδήλως δεν μπορεί να οδηγήσει στην αναίρεση ή/και διόρθωση ή/και τροποποίηση των ήδη δηλωθέντων από τον πρώτο προσφεύγοντα στο ΕΕΕΣ και στον πίνακα παρόμοιων συμβάσεων, καθώς τούτο θα είχε ως αποτέλεσμα την εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς του, πολλώ μάλλον καθόσον η διακήρυξη ρητώς απαιτεί στον όρο 2.4.3.1θ) την τεκμηρίωση της κάλυψης του κριτηρίου του όρου 2.2.6 της διακήρυξης σωρευτικώς δια τη δήλωσης των συμβάσεων σε πίνακα και δια της προσκόμισης των βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης που αφορούν τις συμβάσεις που έχουν δηλωθεί στον πίνακα. Ούτε βέβαια, για τον ίδιο λόγο, η αναθέτουσα αρχή δύναται είτε αυτοβούλως να προβεί σε ερμηνεία των εγγράφων της προσφοράς του πρώτου προσφεύγοντος, κατά τρόπο διάφορο της ήδη δηλωθείσας βούλησής του, προς το σκοπό τυχόν θεραπείας των πλημμελειών της προσφοράς του, είτε σε κλήση κατ' άρθρον 102 του ν. 4412/2016 του πρώτου προσφεύγοντος προς διόρθωση των ελλείψεων της προσφοράς του. Οι δε αιτιάσεις του πρώτου προσφεύγοντος ότι η διακήρυξη δεν απαιτεί την υποβολή διακριτών εγγράφων για την πλήρωση πλειόνων απαιτήσεων θα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμες και προδήλως αλυσιτελείς, ενόψει των ήδη εκτεθέντων ως προς το κανονιστικό περιεχόμενο των όρων 2.2.6 και 2.4.3.1θ) της διακήρυξης και των δηλώσεων της ίδιας της προσφοράς του, ως ομοίως τυγχάνουν απορριπτέοι και οι ισχυρισμοί αυτού περί δήθεν ασάφειας των όρων της διακήρυξης που προκλήθηκε εκ των υστέρων και κατά την αξιολόγηση το πρώτον ερμηνεία της διακήρυξης από την αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή ορθώς και ,κατά δεσμία αρμοδιότητα, απέρριψε την προσφορά του πρώτου προσφεύγοντος, λόγω μη πλήρωσης του κριτηρίου τεχνικής ικανότητας και ο σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

23. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι υπέβαλε πίνακα συμμόρφωσης, στον οποίο ως παρατήρηση παραπέμπει γενικά στον υποφάκελο δικαιολογητικά συμμετοχής-τεχνική προσφορά και όχι σε συγκεκριμένο σημείο συγκεκριμένου εγγράφου της προσφοράς του, παρά την υποχρέωση παραπομπής σε συγκεκριμένα, αριθμητικώς προσδιορισμένα έγγραφα της προσφοράς για τη δήλωση συμμόρφωσης αναφορικά με την κάθε επιμέρους εργασία του Πίνακα συμμόρφωσης,

24. Επειδή, στον όρο 2.4.3.1η) της διακήρυξης προβλέπεται υποχρέωση υποβολής με τα δικαιολογητικά συμμετοχής, μεταξύ άλλων, συμπληρωμένου του πίνακα συμμόρφωσης του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, ο οποίος περιλαμβάνει στη στήλη «ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ» τις απαιτήσεις σχετικά με τις εργασίες «...». Οι δε διαγωνιζόμενοι οφείλουν να συμπληρώσουν τις στήλες «ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ» και «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ», χωρίς ωστόσο να παρατίθεται οιαδήποτε πρόβλεψη στη διακήρυξη ως προς τον τρόπο συμπλήρωσης του Πίνακα Συμμόρφωσης, ούτε ως προς το ειδικότερο περιεχόμενο των απαντήσεων που πρέπει να δοθούν ή το βαθμό ανάλυσής τους, πολλώ μάλλον δεν έχει τεθεί ρητώς, ως λόγος αποκλεισμού, η παράλειψη είτε αναλυτικής απάντησης των στηλών του Πίνακα συμμόρφωσης είτε παραπομπής σε συγκεκριμένο σημείο/έγγραφο της προσφοράς από το οποίο θα προκύπτει η συμμόρφωση. Επομένως, στον υπό κρίση διαγωνισμό, δεν είναι επιτρεπτός ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα λόγω μη παραπομπής στον Πίνακα συμμόρφωσης σε συγκεκριμένη σημείο και στοιχείο/έγγραφο της προσφοράς του προς απόδειξη της κάλυψης των απαιτήσεων του πίνακα, ήτοι λόγω μη τήρησης υποχρέωσης η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαγωνιστική διαδικασία έγγραφα (βλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, Pippo Pizzo C-27/15, σκέψη 51)

25. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων υπέβαλε με την προσφορά του τον πίνακα συμμόρφωσης του όρου 2.4.3.1η) της διακήρυξης, όπου στη στήλη «ΑΠΑΝΤΗΣΗ» αναφέρει «συμφωνούμε» και στη στήλη «ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ» παραπέμπει στον υποφάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικής

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

προσφοράς. Ωστόσο, δοθέντος ότι δεν απαιτείται από τη διακήρυξη, η απόδειξη της πλήρωσης των τεχνικών απαιτήσεων του πίνακα συμμόρφωσης, δια παραπομπής σε συγκεκριμένο σημείο και συγκεκριμένο αρχείο της προσφοράς του συμμετέχοντος, δεν συντρέχει, εν προκειμένω, λόγος αποκλεισμού του παρεμβαίνοντος, ερειδόμενος στη μη αναφορά εν είδει παραπομπής, στον πίνακα συμμόρφωσης, των τεκμηριωτικών εγγράφων της προσφοράς του, οι δε περί του αντιθέτου αιτιάσεις του πρώτου προσφεύγοντος θα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμες, ενώ αλυσιτελώς, ο πρώτος προσφεύγων επικαλείται αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ, ενόψει της αρχής της αυτοτέλειας των διαγωνισμών. Εξάλλου, ουδεμία αοριστία, για τον ανωτέρω λόγο, παρουσιάζει η προσφορά του παρεμβαίνοντος, ως προς την απόδειξη της πλήρωσης των τεχνικών απαιτήσεων του πίνακα συμμόρφωσης, ιδίως εφόσον ο πρώτος προσφεύγων δεν προβάλλει ότι εκ των εγγράφων της προσφοράς του παρεμβαίνοντος δεν τεκμηριώνεται η κάλυψη των προδιαγραφών του πίνακα συμμόρφωσης, ενώ ορθώς η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι, δεδομένης της έλλειψης ειδικών και περίπλοκων τεχνικών προδιαγραφών ως προς το αντικείμενο του διαγωνισμού, δεν ανέκυψε εκ μέρους της οιαδήποτε αμφιβολία, από την απλή ανάγνωση των εγγράφων της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, σχετικά με την πλήρωση των ζητούμενων απαιτήσεων. Σημειωτέον ότι η αρχή της τυπικότητας επιβάλλει την απόρριψη της προσφοράς μόνον δια σαφών, ρητών και απaráβατων όρων της διακήρυξης και όχι δια διασταλτικών ερμηνειών συγκεκριμένων απαιτήσεων, εν προκειμένω δε, η διακήρυξη απαιτεί απλώς τη συμπλήρωση του πίνακα συμμόρφωσης και όχι την παράθεση αναλυτικών και ειδικών παραπομπών, και δη επί ποινή αποκλεισμού, απορριπτομένων ως αβάσιμων και μη ερειδόμενων στη διακήρυξη των αιτιάσεων του υπομνήματος του πρώτου προσφεύγοντος καθώς και ως αλυσιτελών των ισχυρισμών του περί μη δυνατότητας κλήσης του παρεμβαίνοντος σε παροχή διευκρινίσεων. Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω, η προσφορά του παρεμβαίνοντος δεν παρουσιάζει πλημμέλεια ως προς τον τρόπο συμπλήρωσης του πίνακα συμμόρφωσης, ώστε να

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

καθίσταται αποκλειστέα η προσφορά του και ο σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

26. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων υποστηρίζει περαιτέρω, ότι μη νομίμως δεν απορρίφθηκε η προσφορά του δευτέρου προσφεύγοντος και για τον πρόσθετο λόγο ότι δεν προσκόμισε βεβαιώσεις εκτέλεσης έργων στις οποίες περιλαμβάνεται αναφορά στη δυνατότητα ανταπόκρισής του σε έκτακτες περιστάσεις, ως απαιτεί ο όρος 2.4.3.1 η) της διακήρυξης.

27. Επειδή, ως έχει ήδη εκτεθεί, στον όρο 2.4.3.1η) της διακήρυξης προβλέπεται ότι ο διαγωνιζόμενος πρέπει να διαθέτει τη δυνατότητα επαρκούς υποστήριξης και λήψης δραστικών μέτρων σε έκτακτες ανάγκες «...», ρητώς δε ορίζεται ότι οι έκτακτες αυτές συνθήκες αφορούν τις περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, σεισμού, πλημμυρών, εκτεταμένης πυρκαγιάς κ.λ.π., ενώ προς απόδειξη της πλήρωσης της σχετικής απαίτησης θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να προσκομιστούν, με τη προσφορά, βεβαιώσεις υποστήριξης εργασιών σε ανάλογες περιπτώσεις. Σημειωτέον ότι ο όρος 2.4.3.1η) της διακήρυξης αφορά το περιεχόμενο των δικαιολογητικών συμμετοχής που πρέπει να υποβληθούν στον ενιαίο υποφάκελο «δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνική προσφορά» και διακρίνεται ρητώς και σαφώς από τον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης που αφορά το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς, στην οποία θα πρέπει να προσκομιστούν τα έγγραφα με τα οποία αποδεικνύεται η πλήρωση των προδιαγραφών του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης.

28. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο δεύτερος προσφεύγων υπέβαλε με την προσφορά του αρχείο υπό τίτλο «ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ 29.08.2023», στο οποίο επισυνάπτεται η από 29.08.2023 βεβαίωση της «...» σχετικά με την από 1.03.2020 σύμβαση, στην οποία αναφέρεται ότι *«...Η εταιρεία «...» ανταποκρίθηκε κατά το διαστημα αυτό στις συμβατικές της υποχρεώσεις αλλά και άμεσα στις παρουσιαζόμενες ανάγκες πρόσθετων /συμπληρωματικών εργασιών καθ'όλη τη διάρκεια του 24ωρου»*. Εντούτοις, ως βασίμως προβάλλει ο πρώτος προσφεύγων, εκ της επίμαχης βεβαίωσης ουδόλως προκύπτει η ανταπόκριση του δευτέρου προσφεύγοντος σε έκτακτες συνθήκες, ως αυτές έχουν καθοριστεί

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

μονοσημάντως από τη διακήρυξη, παρά μόνον, εν γένει, σε εργασίες πέραν όσων προβλέπονται στη σύμβαση. Δοθέντος δε ότι στον όρο 2.4.3.1η) της διακήρυξης ρητώς απαιτείται η τεκμηρίωση της δυνατότητας υποστήριξης σε συγκεκριμένες έκτακτες συνθήκες υψηλής σοβαρότητας και επικινδυνότητας και όχι σε οποιαδήποτε περίπτωση που ανακύπτει ανάγκη εκτέλεσης εργασίας κατά τη διάρκεια της σύμβασης, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να αποδείξουν δια των υποβαλλόμενων βεβαιώσεων τη συγκεκριμένη απαίτηση, με αποτέλεσμα να μη δύναται, εν προκειμένω, να τύχει εφαρμογής, η δυνατότητα συμπλήρωσης της προσφοράς του δεύτερου προσφεύγοντος κατ'εφαρμογήν του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, καθώς τούτο θα συνεπάγονταν, βάσει των όσων έγιναν δεκτά υπό σκέψη 17, την εκ των υστέρων ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς του δευτέρου προσφεύγοντος και τη θεραπεία πλημμέλειας που επάγεται τον αποκλεισμό. Όσον αφορά, άλλωστε, τις αιτιάσεις της αναθέτουσας αρχής ότι δεν προχώρησε σε έλεγχο της τεχνικής προσφοράς του δευτέρου προσφεύγοντος, ως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψη 7, επισημαίνεται ότι οι βεβαιώσεις περί επαρκούς υποστήριξης και λήψης δραστικών μέτρων σε έκτακτες ανάγκες «...» απαιτείται να υποβληθούν με τα δικαιολογητικά συμμετοχής και όχι με την τεχνική προσφορά και άρα, εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή έχει ελέγξει ή τουλάχιστον όφειλε να είχε ελέγξει και το περιεχόμενο των ανωτέρω βεβαιώσεων του δευτέρου προσφεύγοντος και να διαπιστώσει την ως άνω πλημμέλεια της προσφοράς του. Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, να απορρίψει την προσφορά του δευτέρου προσφεύγοντος για τον πρόσθετο λόγο της παράλειψης προσκόμισης, κατά την απαίτηση του όρου 2.4.3.1 η) της διακήρυξης, βεβαιώσεων υποστήριξης εργασιών σε έκτακτες συνθήκες «...» και ο σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

29. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή, καθώς έχει δηλώσει ως κόστος αναλώσιμων το ποσό των 1200€ ετησίως, ήτοι 100€ μηνιαίως, το οποίο δεν επαρκεί για να επιτευχθεί η επιτυχής πολυετής

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

εκτέλεση της σύμβασης, δεδομένης και της ρητής απαίτησης της διακήρυξης να χρησιμοποιούνται διαφορετικά υλικά ανά «...» αλλά και για «...» και λαμβάνοντας υπόψιν το γεγονός ότι ο παρεμβαίνων δήλωσε ότι θα χρησιμοποιήσει 13 «...», οκτώ είδη «...» και είκοσι διαφορετικά είδη εξοπλισμού. Επίσης, ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι ο παρεμβαίνων προσπάθησε ανεπιτυχώς να επεξηγήσει στην προσφορά του το ιδιαίτερο χαμηλό κόστος αναλώσιμων, χωρίς να εξειδικεύει και να αποδεικνύει την ποσότητα των υλικών που έχει στη διάθεσή του ως απόθεμα, ούτε αναφέρει τις συμβάσεις στις οποίες κοστολογήθηκαν τα υλικά που δεν χρησιμοποιήθηκαν, ενώ δεν έχει προσκομίσει και έγγραφα που αποδεικνύουν τα δηλωθέντα στην προσφορά του, με αποτέλεσμα να εκτιμήθηκε κακώς από την αναθέτουσα αρχή η εν λόγω προσπάθεια επεξήγησης του κόστους αναλώσιμων, δεδομένου ότι είναι γενική και αόριστη. Σε κάθε δε περίπτωση η αναθέτουσα αρχή όφειλε να καλέσει τον παρεμβαίνοντα σε παροχή εξηγήσεων επί του σχετικού κονδυλίου της προσφοράς του, ώστε να διευκρινίσει την ορθότητα των όσων έχει εξηγήσει στην προσφορά του.

30. Επειδή, ως ρητώς προβλέπεται στον όρο 2.4.4 της διακήρυξης και δοθέντος ότι ο υπό κρίση διαγωνισμός αφορά ειδικά δημόσια σύμβαση σχετική με υπηρεσίες «...», έκαστος διαγωνιζόμενος υποχρεούται, δυνάμει του άρθρου 68 παρ. 1 ν. 3863/2010, να αναφέρει στην προσφορά του ένα εύλογο κόστος αναλώσιμων. Περαιτέρω, στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης τίθενται ως τεχνικές προδιαγραφές για την εκτέλεση της σύμβασης ο διαγωνιζόμενος να διαθέτει «...», «...», εργαλεία, μηχανήματα «...» και προϊόντα προσωπικής υγιεινής που να καλύπτουν τις ανάγκες «...» και υγιεινής των «...» που χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις («...») και οι οποίοι ανέρχονται σε 7.300 περίπου, απαιτείται δε επίσης όλα τα υλικά («...»), που χρησιμοποιούνται σε κάθε «...» να είναι διαφορετικά, και να χρησιμοποιούνται διαφορετικοί «...», «...», «...», «...». Επομένως, βάσει των ανωτέρω όρων της διακήρυξης, σαφώς προκύπτει ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να δηλώσουν στην προσφορά τους, ως κόστος αναλώσιμων, ένα ποσό που να καλύπτει τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, ως προς το είδος και την ποσότητα των απαιτούμενων προϊόντων/εργαλείων και

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

μηχανημάτων «...», λαμβανόντας υπόψιν και τα συνολικά τετραγωνικά μέτρα των «...» (107.000m² περίπου), την τριετή διάρκεια της σύμβασης και τον αριθμό των ατόμων που θα χρησιμοποιούν της εγκαστάσεις που θα παρέχονται οι υπό ανάθεση υπηρεσίες «...». Εξάλλου, παραδεκτώς, μπορούν να υποβληθούν με την προσφορά επεξηγήσεις ως προς τις εξαιρετικές περιστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπο του προσφέροντα και οι οποίες επιτρέπουν την ομαλή και επιτυχή εκτέλεση της σύμβασης με, καταρχάς, ιδιαίτερα χαμηλό κόστος, μεταξύ άλλων, και αναλώσιμων.

31. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων δήλωσε στην οικονομική του προσφορά ως κόστος αναλώσιμων το ποσό των 1.200€ ετησίως και διευκρίνισε ότι *«Η εταιρεία μας, εκτός του κλάδο της παροχής υπηρεσιών στον οποίο δραστηριοποιείται επί σειρά ετών, έχει επεκτείνει τη δραστηριοποίηση της και στο εμπόριο αναλωσίμων υλικών «...» και ειδών προσωπικής υγιεινής. Οι προμηθευτές της είναι κατά κύριο λόγο εργοστάσια παρασκευής, αποφεύγοντας τους μεσάζοντες. Οι τιμές τις οποίες επιτυγχάνει η εταιρεία μας για τα συγκεκριμένα προϊόντα, είναι ιδιαίτερα χαμηλές και στο πλαίσιο της καλής μας συνεργασίας έχουμε μετακυλήσει προς το «...», κατά τη σύνταξη της οικονομικής μας προσφοράς, τις εκπτώσεις τις οποίες έχουμε επιτύχει. Επιπρόσθετα η εταιρεία μας στο πλαίσιο της εκτέλεσης πληθώρας έργων ανά την ελληνική επικράτεια και προκειμένου να επιτυγχάνει καλύτερες τιμές μέσα από τη στοχοποίηση ποσοτήτων που θέτουν ως γνωστό οι προμηθεύτριες εταιρείες, διατηρεί αποθέματα αναλωσίμων «...» και ειδών προσωπικής υγιεινής από γενικές και μεγάλου όγκου παραγγελίες αναλωσίμων, των οποίων το κόστος έχει ήδη αποσβεσθεί στο πλαίσιο άλλων δραστηριοτήτων και έχει ενσωματωθεί στην κοστολόγηση άλλων συμβάσεων (δημοσίων ή ιδιωτικών). Το συγκεκριμένο stock αναλωσίμων έχει αποπληρωθεί ήδη προ της υποβολής της προσφοράς μας και παραμένει αναξιοποίητο χωρίς να έχει καταναλωθεί. Σχετικά με τα παραπάνω έχει αποφανθεί το Ελ.Συν,VI κλιμ,τμ.240/2007. Συνεπώς, το πραγματικό ποσό που θα έχει στη διάθεσή της η εταιρεία μας για την κάλυψη του κόστους «...», αναλωσίμων, εξοπλισμού και επισκευής – συντήρησης αυτού, δεν είναι μόνο το ποσό που αναφέρεται στο*

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

σχετικό πίνακα ανάλυσης της οικονομικής μας προσφοράς στα επιμέρους κελιά - γραμμές, αλλά και το ποσό που έχει επιτύχει από την άμεση παροχή έκπτωσης ,μέσω επιστροφής και δωρεάν παροχής από τους προμηθευτές μας, καθώς και του ύψους του υπάρχοντος stock το οποίο υπάρχει στις αποθήκες μας. Τα ανωτέρω οικονομικά δεδομένα συνιστούν, καταδήλως, ευνοϊκή συνθήκη, η οποία παρέχει στην εταιρεία μας τη δυνατότητα να μειώσει δραστικά και να καλύψει την οικονομική επιβάρυνση που προκαλείται από το εν λόγω στοιχείο κόστους, κατά το μέρος που αφορά την εκτέλεση της προκείμενης σύμβασης (πρβλ. ΔΕφΘεσ 178/2014). Εξάλλου, όσον αφορά τον πάγιο εξοπλισμό (μηχανήματα, εργαλεία κ.λπ.) που θα χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης σημειώνουμε ότι τα τεχνικά μέσα των οποίων πρόκειται να γίνει χρήση, βρίσκονται ήδη σε επάρκεια στη διάθεσή μας και σε άριστη κατάσταση, ενώ ακόμη το κόστος όσων χρησιμοποιηθούν έχει ήδη αποσβεστεί...». Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο παρεμβαίνων περιορίστηκε στη μνεία στοιχείων (εκπτώσεων, αποσβέσεων, στοκ υλικών), τα οποία δεν συνδέονται με τις συνθήκες εκτέλεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και την κάλυψη των ειδικών απαιτήσεων του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, αλλά ανάγονται στην οικονομική του κατάσταση, η δε ως άνω επίκληση είναι γενική και αόριστη, χωρίς να συνοδεύεται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο των όσων αναφέρονται, με αποτέλεσμα να παρίσταται παντελώς ανεπαρκής για την δικαιολόγηση του συγκεκριμένου ύψους του δηλωθέντος από τον παρεμβαίνοντα κόστους αναλώσιμων. Τυχόν δε υιοθέτηση αντίθετης εκδοχής θα οδηγούσε στην αποδοχή προσφορών χωρίς πραγματική δυνατότητα ελέγχου του τρόπου κάλυψης των απαιτήσεων της σύμβασης και με κίνδυνο τη νόθευση του ανταγωνισμού και την καταστρατήγηση της υποχρέωσης του αναδόχου να προσφέρει τιμή πραγματική. Απαραδέκτως δε το πρώτον ο παρεμβαίνων προσκομίζει ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ επιστολή προμηθευτή του, η οποία δεν έχει κατατεθεί με την προσφορά του. Εξάλλου, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της συνομολογεί ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού, θεώρησε το κόστος αναλώσιμων του παρεμβαίνοντος ως ασυνήθιστα χαμηλό και άρα, για το λόγο αυτό, άνευ ετέρου, η αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος έλαβε χώρα, βάσει

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

και των εκτεθέντων υπό σκέψη 15, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, καθώς η αναθέτουσα αρχή, εφόσον εντόπισε τον ασυνήθιστα χαμηλό χαρακτήρα του κονδυλίου του κόστους αναλώσιμων, όφειλε να καλέσει τον παρεμβαίνοντα σε παροχή εξηγήσεων, με προσκόμιση συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων των όσων έχει ήδη δηλώσει στην προσφορά του ως προς το χαμηλό ύψος του κόστους αναλώσιμων. Σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της απλώς επαναλαμβάνει τα όσα έχει δηλώσει ο παρεμβαίνων για το κόστος αναλώσιμων στην προσφορά του και ουδόλως επεξηγεί ειδικώς, επί τη βάση ποίων συγκεκριμένων δεδομένων και στοιχείων της εν λόγω αιτιολόγησης του παρεμβαίνοντος, έκρινε ότι το αρχικώς διαπιστωθέν ως χαμηλό κόστος αναλώσιμων, εν τέλει δεν είναι ασυνήθιστο και επαρκεί για την ομαλή και άρτια εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Συνεπώς, βάσει των προεκτεθέντων, η αναθέτουσα αρχή, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, αναιτιολογήτως, άλλως καθ' υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας αποδέχτηκε την προσφορά του παρεμβαίνοντος ως προς το δηλωθέν εκ μέρους του κόστος αναλώσιμων, άνευ κλήσης του σε παροχή ειδικών εξηγήσεων ως προς το σχετικό κονδύλιο με τεκμηρίωση δια συγκεκριμένων εγγράφων των ήδη δηλωθέντων στην προσφορά του ως προς το χαμηλό ύψος του κόστους αναλώσιμων, ο δε σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτός ως βάσιμος.

32. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι έχει υπολογίσει μη εύλογο διοικητικό κόστος, το οποίο δεν επαρκεί να καλύψει το κόστος δημοσιεύσεων ύψους 1.471,88€, τα κόστη έκδοσης εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, τα οποία ανέρχονται σε 5.955,88€, καθώς και τα λοιπά κονδύλια που κρίνονται απαραίτητα, ενόψει των υποχρεώσεων της διακήρυξης και της ισχύουσας εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως ασφαλιστηρίου συμβολαίου, ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, λογιστικής υποστήριξης, απόκτησης πιστοποιητικών ISO, έκδοσης τραπεζικών βεβαιώσεων πιστοληπτικής ικανότητας καθώς και το κόστος για φόρμες εργασίας, συντήρησης εξοπλισμού και αποσβέσεων.

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

33. Επειδή, στον όρο 2.4.4 της διακήρυξης προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει να υπολογίσουν στην οικονομική τους προσφορά και εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους, ως, άλλωστε, απαιτείται από το άρθρο 68 του ν. 3863/2010, στο οποίο περιλαμβάνεται το κόστος δημοσιεύσεων και έκδοσης εγγυητικών επιστολών, σύμφωνα δε με τη με αριθμ. πρωτ 19026/23.08.2023 διευκρίνιση της αναθέτουσας αρχής, το κόστος δημοσίευσης, που βαρύνει τον ανάδοχο, ανέρχεται σε 1.471,88€.

34. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο παρεμβαίνων δήλωσε ως προς το διοικητικό κόστος το ποσό των 1.800€ ετησίως, το οποίο προδήλως καλύπτει το κόστος δημοσίευσης, γεγονός που δεν αμφισβητεί ο πρώτος προσφεύγων και διευκρίνισε ότι «... υπό το δεδομένο ότι στη διακήρυξη του διαγωνισμού αλλά και στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 δεν ορίζεται ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό (βλ. και VI Τμ. ΕΣ 6175/2015, 3071/2014, 2998/2014, 4410/2013, 2653/2012, 1724/ 2012, 1723/2012, 1664/2012), είναι προφανές ότι, με σκοπό ακριβώς την ανάπτυξη ανταγωνισμού, το εκτιμώμενο διοικητικό κόστος, κόστος αναλωσίμων και εργολαβικό όφελος μπορεί να ποικίλλει, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες και τις (θεμιτές πάντως) επιχειρηματικές επιδιώξεις κάθε υποψηφίου, σε συνδυασμό και με ενδεχόμενες ιδιαίτερα ευνοϊκές περιστάσεις υπό τις οποίες τελεί κατά την παροχή των υπηρεσιών του (πρβλ. ΔΕφΑθ 810/2012, ΔΕφΛαρ 19/2011, VI Τμ. ΕΣ 2090/2011 κ.ά). Οι δε αιτιάσεις του πρώτου προσφεύγοντος περί μη κάλυψης από τον παρεμβαίνοντα του διοικητικού κόστους της σύμβασης θα πρέπει να απορριφθούν, καταρχάς, ως αόριστες και αναπόδεικτες, καθώς ουδέν τεκμηριωτικό στοιχείο προσκομίζει προς υποστήριξη της ορθότητας των υπολογισμών του σχετικά με τα επιμέρους κονδύλια που θεωρεί ως απαραίτητα για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Ειδικότερα, ο πρώτος προσφεύγων δεν αποδεικνύει ότι, αφενός μεν για τον ιατρό εργασίας και τον τεχνικό ασφαλείας το κόστος με βάση τις τιμές της αγοράς αντιστοιχεί πράγματι στα 13,00€/ώρα, πολλώ μάλλον δοθέντος ότι το κόστος τους, που συνιστά την αμοιβή ενός ελεύθερου επαγγελματία, καθορίζεται ελεύθερα στο πλαίσιο της ελεύθερης αγοράς και του τρόπου άσκησης και οργάνωσης της

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

επιχειρηματικής δραστηριότητας του εκάστοτε συμμετέχοντος (βλ. *ad hoc* ΔΕΦΑΘ 2278/2022), αφετέρου ότι τα έξοδα έκδοσης και διατήρησης των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης του παρεμβαίνοντος θα ανέλθουν σε 646,90€ και 3.876,00€ αντιστοίχως, ίδιως καθόσον από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι ο παρατιθέμενος στην πρώτη προσφυγή πίνακας κόστους εγγυήσεων αφορά πράγματι τις τρέχουσες χρεώσεις της Εθνικής Τράπεζας. Σημειωτέον δε ότι η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και εφόσον δεν είναι δυνατό να συντρέχουν και οι δύο εγγυήσεις δεν απαιτείται να υπολογίσει ο διαγωνιζόμενος διπλό κόστος για τις εγγυητικές επιστολές. Ομοίως, αορίστως ο προσφεύγων αναφέρεται σε επιπλέον κόστη ασφαλιστηρίου συμβολαίου, λογιστικής υποστήριξης, απόκτησης πιστοποιητικών ISO, έκδοσης τραπεζικών βεβαιώσεων πιστοληπτικής ικανότητας καθώς και στο κόστος για φόρμες εργασίας, συντήρησης εξοπλισμού και αποσβέσεων, δεδομένου ότι η χρηματική αποτύπωση του κόστους έκαστου εκ των αναφερόμενων κονδυλίων, είναι παντελώς ατεκμηρίωτη, ενώ επίσης αναπόδεικτα και αβάσιμα ο πρώτος προσφεύγων αναφέρει ότι τα σχετικά κόστη έχουν υπολογιστεί με βάση τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες. Η δε αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αιτιολογεί την αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος ως προς το κονδύλιο του διοικητικού κόστους, επικαλούμενη τις εξηγήσεις που παρείχε ο παρεμβαίνων στην προσφορά του, καθώς και το γεγονός ότι ούτε η σχετική νομοθεσία, ούτε και η αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού προβλέπει το εύλογο, αριθμητικά, ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής υπηρεσιών «...», ενώ αλυσίτελως αναφέρεται στο ύψος του σχετικού κονδυλίου που έχει δηλωθεί από τον πρώτο προσφεύγοντα. Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω, ο πρώτος προσφεύγων δεν αποδεικνύει ότι η προσφορά του παρεμβαίνοντος δεν εμφανίζεται ως προς το διοικητικό κόστος ασυνήθιστα χαμηλή, ώστε να συντρέχει υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής λόγω αποδοχής της, άνευ ενεργοποίησης της διαδικασίας του άρθρου 88 του ν. 4412/2016 και ο σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

35. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως δεν απορρίφθηκε η προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος για τον πρόσθετο λόγο ότι προέβη σε εσφαλμένο υπολογισμό των κρατήσεων. Ωστόσο, ως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψη 7, η αναθέτουσα αρχή σπέρριψε την προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και δεν εξέτασε την τεχνική και οικονομική του προσφορά, η δε ΕΑΔΗΣΥ δεν δύναται να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή και να προβεί η ίδια το πρώτον σε έλεγχο της νομιμότητας της οικονομικής προσφοράς του δεύτερου προσφεύγοντος. Ως εκ τούτου, ο σχετικός λόγος της προσφυγής προβάλλεται προώρως από τον πρώτο προσφεύγοντα και τυγχάνει απορριπτέος ως απαράδεκτος.

36. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η οικονομική προσφορά του παρεμβαινόντος διότι υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους, καθώς έλαβε υπόψιν του μικρότερο αριθμό ημερών εργασίας κατά τις Κυριακές και αργίες, ήτοι 59 ανά έτος, αντί του ορθού αριθμού 60.

37. Επειδή, στον όρο 2.4.4 της διακήρυξης προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλλουν με την οικονομική τους προσφορά πίνακα προς ανάλυση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους που έχουν δηλώσει και επίσης διευκρινίστηκε ως προς την εν λόγω ανάλυση ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψιν η παραδοχή, ως προς τις προσαυξήσεις των Κυριακών και των εορτών ότι ο χρόνος έχει 52 Κυριακές καθώς και ότι οι εορτές για τις οποίες καταβάλλεται προσαύξηση, βάσει των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, είναι επτά. Σημειωτέον ότι, παρά το γεγονός ότι η σύμβαση έχει συγκεκριμένη τριετή χρονική διάρκεια (1.1.2024-31.12.2026), η ως άνω διευκρίνιση ως προς τις προσαυξήσεις των Κυριακών και εορτών αναφέρεται σε έτος (1.1-31.12) εν γένει και άρα, εν προκειμένω, ο υπολογισμός των προσαυξήσεων Κυριακών και εορτών για τα τρία έτη δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν το συγκεκριμένο αριθμό των Κυριακών και εορτών που αντιστοιχούν στα έτη 2024, 2025 και 2026 που αφορά η σύμβαση, αλλά την παραδοχή ότι για έκαστο από τα τρία αυτά έτη οι ημέρες παροχής εργασίας κατά τις Κυριακές και εορτές ανέρχονται σε 59. Περαιτέρω,

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της διακήρυξης, το προσωπικό θα πρέπει να εργάζεται από Δευτέρα έως Παρασκευή, επιπροσθέτως δε για το «...» και τα Σαββατοκύριακα, ήτοι απαιτείται κάθε άτομο να εργάζεται έξι ημέρες την εβδομάδα από 6,67 ώρες, ενώ ένα από τα δύο άτομα θα χρειαστεί να εργάζεται όλες τις Κυριακές και όλες τις αργίες.

38. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων υπέβαλε πίνακα ανάλυσης εργατικού κόστους, όπου στο πεδίο που αφορά την προσαύξηση Κυριακών και εορτών δηλώνει «9ημ.*6,6666ωρ.*75%*5,23€/ωρ.+59ημ*1ωρ*5,23€/ωρ*75%» και άρα, έχει υπολογίσει το σχετικό κονδύλιο με την παραδοχή των 59 ημερών ανά έτος, ως απαιτεί ο όρος 2.4.4 της διακήρυξης. Αβασίμως, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι ο ανωτέρω υπολογισμός του παρεμβαίνοντος είναι εσφαλμένος διότι κατά το χρονικό διάστημα από 1.01.2024-31.12.2026 ο αριθμός των Κυριακών και εορτών κατά τις οποίες απαιτείται η παροχή εργασίας ανέρχεται σε 180 ημέρες, ώστε κατ' έτος να αντιστοιχούν 60 ημέρες Κυριακών και εορτών. Συνεπώς, η αναθέτουσα αρχή ορθώς έκρινε αποδεκτή την προσφορά του παρεμβαίνοντος, η οποία δεν υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους ως προς τον υπολογισμό των προσαυξήσεων Κυριακών και εορτών και ο σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί, ως μη ερειδόμενος στη διακήρυξη και αβάσιμος.

39. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι η προσφορά του υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους ως προς τον αριθμό του προσωπικού που θα απασχοληθεί, καθώς δήλωσε 27 άτομα προσωπικό και επιπλέον δυο άτομα για έκτακτες ανάγκες, όμως τα άτομα αυτά δεν επαρκούν, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας για την προσήκουσα και άρτια εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της διακήρυξης, αλλά απαιτούνται 30 άτομα, δοθέντος ότι προβλέπεται η παροχή υπηρεσιών στην «...», το «...» και το «...», ενώ ο παρεμβαίνων δεν δήλωσε οιοδήποτε κόστος υπερωριακής απασχόλησης. Επίσης, ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι η προσφορά του παρεμβαίνοντος υπολείπεται του ελάχιστου

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

νόμιμου εργατικού κόστους ως προς το ΕΛΚΠ, δεδομένου ότι έχει υπολογιστεί για 27 άτομα και όχι για 30.

40. Επειδή, στον όρο 2.4.4 της διακήρυξης προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να δηλώσουν στην οικονομική τους προσφορά τον αριθμό των ατόμων που θα απασχολήσουν για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης, στο δε Παράρτημα Ι της διακήρυξης ρητώς και σαφώς ορίζεται ότι ο ελάχιστος αναγκαίος αριθμός προσωπικού που απαιτείται, κατά την κοινή αντίληψη και πείρα, για την πλήρη και άρτια «...», δεν μπορεί να είναι κατώτερος των είκοσι επτά ατόμων, πλήρους και αποκλειστικής οκτάωρης απασχόλησης. Ως εκ τούτου, προδήλως η διακήρυξη δεν ανάγει ως κριτήριο για την επιλογή από τους διαγωνιζόμενους του αριθμού του απαιτούμενου προσωπικού, τα διδάγματα της κοινής πείρας, αλλά θέτει η ίδια εκείνο τον αριθμό των ατόμων, που συνεπάγεται, άνευ ετέρου, την ομαλή εκτέλεση της σύμβασης, ήτοι τα 27 άτομα, ενώ αυτονοήτως οι διαγωνιζόμενοι δύναται να προβλέψουν ότι θα απασχολήσουν περισσότερα άτομα ως προσωπικό, δίχως όμως τούτο να αποτελεί απαίτηση της διακήρυξης ή να προκύπτει από τα διδάγματα της κοινής πείρας, τα οποία ρητώς η αναθέτουσα αρχή δήλωσε ότι έλαβε υπόψιν για την διαμόρφωση του ελάχιστα απαιτούμενου αριθμού των 27 ατόμων προσωπικού. Επισημαίνεται ότι ο εν λόγω όρος του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης ως προς τον ελάχιστα απαιτούμενο αριθμό προσωπικού δεν αμφισβητήθηκε δια προδικαστικής προσφυγής από κανένα συμμετέχοντα.

41. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων δήλωσε στην οικονομική του προσφορά ότι θα απασχολήσει 27 άτομα προσωπικό, καθώς και δύο επιπλέον άτομα για τις έκτακτες ανάγκες, αριθμός που καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, οι δε περί του αντιθέτου αιτιάσεις του πρώτου προσφεύγοντος τυγχάνουν απορριπτέες ως αβάσιμες, ενώ προβάλλονται, σε κάθε περίπτωση και απαραδέκτως, καθώς ο πρώτος προσφεύγων επιχειρεί να αμφισβητήσει ανεπικαίρως, εκ των υστέρων, τη νομιμότητα του σχετικού όρου του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης. Ενόψει των ανωτέρω, δεν συντρέχει, εν

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

προκειμένω, ούτε εσφαλμένος υπολογισμός του κονδυλίου του ΕΛΚΠ από τον παρεμβαίνοντα, δοθέντος ότι ορθώς και νομίμως ελήφθη υπόψιν, ως παραδοχή, ο αριθμός των 27 ατόμων προσωπικού. Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του πρώτου προσφεύγοντος ότι η εκτέλεση από ένα άτομο εργασιών επί 8 ώρες ημερησίως, σε διαφορετικούς τόπους εργασίας, για τη μετάβαση στους οποίους απαιτούνται τουλάχιστον 3,5 ώρες, απαιτεί οπωσδήποτε υπερωριακή απασχόληση, θα πρέπει να απορριφθούν, καταρχάς, ως απαράδεκτοι, δοθέντος ότι προσβάλλουν ανεπιδικάως τη νομιμότητα του όρου του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης περί απάσχολησης ελάχιστου αριθμού 27 ατόμων, διότι η αναθέτουσα αρχή έκρινε τον εν λόγω αριθμό ως επαρκή, επί τη βάσει οκτάωρης νόμιμης απασχόλησης και όχι υπερωριακής. Σε κάθε περίπτωση, οι σχετικοί ισχυρισμοί περί υπερεργασίας προβάλλονται αναποδείκτως, καθώς, εν προκειμένω, η όποια απόσταση ανάμεσα στους τόπους εργασίας, δεν θεμελιώνει άνευ ετέρου υποχρέωση υπερωριακής απασχόλησης του απασχολούμενου προσωπικού, πολλώ μάλλον, καθώς ο πρώτος προσφεύγων δεν επικαλείται το συγκεκριμένο πρόγραμμα/ωράριο απασχόλησης του προσωπικού του παρεμβαίνοντος, ενώ παντελώς αορίστως, χωρίς οιαδήποτε μνεία ούτε καν στις συγκεκριμένες νομοθετικές διατάξεις, υποστηρίζει αυτός ότι δεν επιτρέπεται κατά την εργατική νομοθεσία να δηλωθεί σπαστό ωράριο σε 4 διαστήματα αλλά μόνο σε 2, με αποτέλεσμα, στον υπό κρίση διαγωνισμό να μην συντρέχει υποχρέωση του παρεμβαίνοντος να δηλώσει υπερωριακή απάσχοληση ως προς τα 27 άτομα που έχει δηλώσει ως προσωπικό. Συνεπώς, βάσει των προεκτεθέντων, η αναθέτουσα αρχή ορθώς έκρινε αποδεκτή την προσφορά του παρεμβαίνοντος, η οποία δεν υπολείπεται ως προς αριθμό του προσωπικού και το ποσό του ΕΛΚΠ και ο σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

42. Επειδή ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως δεν απορρίφθηκε και η προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος για τον πρόσθετο λόγο ότι υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους ως προς τον αριθμό του προσωπικού που θα απασχοληθεί και το ΕΛΚΠ, καθώς και διότι, κατά παράβαση της εργατικής νομοθεσίας, δεν υπολογίστηκε η

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

νόμιμη προσαύξηση των αποδοχών των εργαζομένων για όλες τις Κυριακές και αργίες. Εντούτοις, κατά τα ήδη εκτεθέντα υπό σκέψεις 7 και 35, οι σχετικοί λόγοι της πρώτης προσφυγής προβάλλονται προώρως και απαραδέκτως από τον πρώτο προσφεύγοντα.

43. Επειδή, ο πρώτος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η οικονομική προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους, καθώς υπολόγισε το κόστος των αποδοχών αδείας των εργατοτεχνιτών επί τη βάσει λιγότερων ημερών αδείας και όχι επί τη βάσει 25 ημερών που αποτελούν το μέσο όρο ημερών αδείας ππου αντιστοιχούν σε κάθε εργαζόμενο, επί τη βάσει υπολογισμού του συστήματος εξαήμερης εργασίας.

44. Επειδή, από την διακήρυξη δεν απαοκλείεται η απασχόληση προσωπικού που ήδη απασχολείται από τον προσφέροντα προ της έναρξης της σύμβασης, ούτε ορίστηκε οιαδήποτε απαραίτητη προϋπόθεση και ληπτέα υπόψη συνθήκη για τον τρόπο κοστολόγησης προσφοράς, σε σχέση με τον χρόνο πρόσληψης των εργαζομένων που προορίζεται να απασχολήσει ο προσφέρων ή βάσει των οποίων κοστολογεί την προσφορά του, ώστε κάθε προσφέρων, δύναται να διαρθρώσει το κόστος του κατά τον πλέον κρινόμενο εξ αυτού, αποδοτικό και οικονομικό τρόπο, υπό τον όρο τήρησης της εργατικής νομοθεσίας, μη χρήσης μέσων που αποκλείονται εξ αυτής, ως και υπό τον όρο τήρησης των ειδικών διατάξεων της διακήρυξης. Εξάλλου, ως έχει ήδη εκτεθεί, κατά το Παράρτημα Ι της διακήρυξης, τίθεται υποχρέωση απασχόλησης του προσωπικού σε οκτάωρη βάση Δευτέρα-Παρασκευή και άρα, πενθήμερης απασχόλησης.

45. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων υπολόγισε στην οικονομική του προσφορά 21 ημέρες αδείας για τους 25 εργαζόμενους που θα εργάζονται με πενθήμερη απασχόληση και 25 ημέρες αδείας για τους 2 εργαζόμενους που θα απασχοληθούν για έκτακτες συνθήκες και άρα, οι υπολογισμοί του ερείδονται επί της ισχύουσας νομοθεσίας, βάσει και των εκτεθέντων υπό σκέψη 18. Ο δε χρόνος των 25 ημερών κατά μέσο όρο, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του πρώτου προσφεύγοντα, δεν αντιστοιχεί στον χρόνο αδείας μισθωτών

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

πενθημέρου, αλλά στον χρόνο αδείας μισθωτών εξαημέρου και επιπλέον, ο πρώτος προσφεύγων μη νομίμως συγχέει το ημερομίσθιο με τον αληθή χρόνο αδείας, με αποτέλεσμα αυτός να υπολογίζει τα σχετικά κόστη επί τη βάσει πλασματικών ημερών. Άλλωστε, για τον ίδιο λόγο, αβασίμως αλλά και αναποδείκτως, ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι ο παρεμβαίνων όφειλε να αναγάγει το 34,84 που αντιστοιχεί στο ημερομίσθιο που συμπεριλαμβάνει και την 6^η ημέρα σε 41,81 που είναι το ημερομίσθιο αναλογίας πενθημέρου, σύμφωνα δε με την ΥΑ 31986/2023 καθορίστηκε για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο σε 34,84€. Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω, ορθώς η αναθέτουσα αρχή έκρινε αποδεκτή την προσφορά του παρεμβαίνοντος, η οποία δεν υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου εργατικού κόστους ως προς τον υπολογισμό των ημερών αδειών και ο σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

46. Επειδή, τέλος, ο πρώτος προσφεύγων προβάλλει ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η οικονομική προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι έχει εσφαλμένως υπολογίσει τις ασφαλιστικές εργοδοτικές εισφορές, καθώς, ως προς τον απασχολούμενο με μερική απασχόληση υπολόγισε ημερομίσθιο 5,23€ και όχι το κατώτατο τεκμαρτό ημερομίσθιο 1^{ης} ειδικής κλάσης που αντιστοιχεί σε 8,65€ και προσαυξάνεται σε 8,92€. Ωστόσο, ο ως άνω λόγος της πρώτης προσφυγής ερείδεται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, δοθέντος ότι ο τρόπος ασφάλισης των μισθωτών με κατάταξη τους σε ασφαλιστικές κλάσεις των αμειβομένων μισθωτών με κυμαινόμενες αποδοχές, δεν αφορά τους εργαζόμενους που απασχολούνται με ειδικότητα που δεν εντάσσεται σε αυτές που αμείβονται με κυμαινόμενες αποδοχές, ως εν προκειμένω οι εργαζόμενοι «...», ακόμα και μερικής απασχόλησης. Από δε την ανάλυση υπολογισμού εργατικού κόστους του παρεμβαίνοντος προκύπτει ότι το κόστος των εργοδοτικών εισφορών υπολογίζεται σε ποσοστό 24,44% για όλους ανεξαιρέτως τους εργαζόμενους, σύμφωνα με την ισχύουσα και επικαλούμενη στην παρέμβαση νομοθεσία και ο σχετικός λόγος της πρώτης προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

47. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως απορρίφθηκε η προσφορά του με την αιτιολογία ότι δεν δήλωσε στο

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

υποβληθέν ΕΕΕΣ, πέραν της ποινικής ρήτηρας ύψους 300,00€ και τις λοιπές εις βάρος του επιβληθείσες ποινικές ρήτηρες από το «...». Και τούτο διότι, κατά την ισχύουσα νομοθεσία και τη διακήρυξη, απαιτείται να μνημονεύονται στο ΕΕΕΣ μόνον οι ποινικές ρήτηρες που έχουν επιβληθεί έως και τρία έτη προ της υποβολής της προσφοράς στην εκάστοτε διαγωνιστική διαδικασία, εν προκειμένω δε όλες οι αποφάσεις που μνημονεύονται ως ιστορικό στην με αριθμ. 24/19-11-2020 απόφαση του ΔΣ του «...» που έλαβε υπόψιν η αναθέτουσα αρχή αφορούν προγενέστερες της τριετίας πράξεις επιβολής ποινικών ρητρών, λαμβάνοντας υπόψη ότι η ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού ήταν η 31.08.2023, με αποτέλεσμα να μην υφίσταται εκ μέρους του υποχρέωση δήλωσης των επίμαχων ποινικών ρητρών, πέραν εκείνης που επιβλήθηκε τον Νοέμβριο του έτους 2020 και την οποία ρητώς δήλωσε.

48. Επειδή, στον όρο 2.2.9.1 της διακήρυξης προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να υποβάλουν με την προσφορά τους ΕΕΕΣ προς τον σκοπό προαπόδειξης, μεταξύ άλλων, της μη συνδρομής λόγου αποκλεισμού του όρου 2.2.3 της διακήρυξης. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον όρο 2.2.3.4 της διακήρυξης, αποκλείεται από τη διαγωνιστική διαδικασία οικονομικός φορέας εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις (περίπτωση στ), εάν έχει αποκρύψει πληροφορίες που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού (περίπτωση η) καθώς και αν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του (περίπτωση θ). Ως εκ τούτου, με τη συμπερίληψη τους στη διακήρυξη που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, οι προαναφερθείσες περιπτώσεις του όρου 2.2.3.4 ανάγονται σε υποχρεωτικό λόγο αποκλεισμού. Ωστόσο, στον ίδιο όρο ρητώς επισημαίνεται ότι, ως προς τους λόγους των περιπτώσεων (α) έως (θ) η περίοδος αποκλεισμού ανέρχεται σε τρία έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός, επαναλαμβάνοντας την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 73 του ν. 4412/2016. Επομένως, η κατά τα εκτεθέντα υπό

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

σκέψη 14 και απαιτούμενη κατά τον όρο 2.2.9.1 της διακήρυξης υποχρέωση ειλικρινούς δήλωσης στο ΕΕΕΣ πραγματικών γεγονότων δεν αφορά πληροφορίες/στοιχεία, που, αν και στοιχειοθέτουν τους λόγους αποκλεισμού των περιπτώσεων στ και η της διακήρυξης, έχει παρέλθει η τριετία από την επιβολής τους κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Τα ανωτέρω δεν αναιρούνται από το γεγονός ότι στην υπεύθυνη δήλωση ΙΙΙ του Παραρτήματος ΙΙΙ της διακήρυξης, η οποία αποτελεί δικαιολογητικό κατακύρωσης προς απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του όρου 2.2.3.4 της διακήρυξης, η περίοδος της τριετίας αφορά μόνον την περίπτωση της έκπτωσης, καθώς η εν λόγω διατύπωση δεν ανταποκρίνεται στον όρο 2.2.3.4 της διακήρυξης, ο οποίος ίσταται, είναι δεσμευτικός και αποτυπώνει τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις, σε κάθε δε περίπτωση, ενόψει της αντίφασης μεταξύ του όρου 2.2.3.4 της διακήρυξης και του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης ΙΙΙ του Παραρτήματος ΙΙΙ της διακήρυξης, δημιουργείται αμφιβολία ως προς το κρίσιμο ζήτημα του χρόνου απαλλαγής, η οποία δεν μπορεί να αντιπαχθεί εις βάρος διαγωνιζόμενου, πολλώ δε μάλλον να οδηγήσει στον αποκλεισμό του, δοθέντος ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε να είχε εκφρασθεί με σαφήνεια.

49. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο δεύτερος προσφεύγων δήλωσε στο πεδίο του ΕΕΕΣ που αφορά την επιβολή πρόωρης καταγγελίας, αποζημιώσεων ή έτερων κυρώσεων ότι *«Κατά την εκτέλεση συμβάσεων, στην εταιρείας μας έχει επιβληθεί η κάτωθι ποινική ρήτρα : υπ' αριθμ. 24/19-11-2020 (θέμα 16ο) απόφαση ΔΣ του «...».* Ενόψει δε τούτου και ως έχει ήδη εκτεθεί υπό 7, ο δεύτερος προσφεύγων κλήθηκε να προσκομίσει την ως άνω απόφαση, όπερ και έπραξε, εν συνεχεία δε η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του διότι παρέλειψε να δηλώσει στο ΕΕΕΣ, τις επίσης μνημονευόμενες στην υπ' αριθμ. 24/19.11.2020 απόφαση του «...», αποφάσεις α) ΑΔΑ «...» περί επιβολής ποινικής ρήτρας 5.000,00€ για εργασία δύο «...» επιπλέον ωρών κατά παράβαση του μηνιαίου προγράμματος και 5.000,00€ για ύπαρξη ανασφάλιστου προσωπικού, β) ΑΔΑ: «...» περί επιβολή ποινικής ρήτρας 5.000,00€ για διαπίστωση ανεπάρκειας υλικών, ελλειπούς «...» και

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

πλημμελούς τήρησης των προδιαγραφών στα «...» και 10.000,00€ για εργασία μειωμένη κατά παράβαση του μηνιαίου προγράμματος καθώς και προστίμου 50€ λόγω μη προσέλευσης «...» και γ) ΑΔΑ: «...» περί επιβολή ποινικής ρήτρας 15.000,00€ για διαπίστωση ανεπάρκειας υλικών, ελλιπούς «...» και φθαρμένων μέσων «...» 15.000,00€ λόγω πλημμελούς τήρησης των προδιαγραφών στα «...». Ωστόσο, ως ευχερώς θα μπορούσε να διαπιστώσει η αναθέτουσα αρχή από μια απλή ανάγνωση των ανωτέρων αποφάσεων, μέσω της "ΔΙΑΥΓΕΙΑ", και οι τρεις αποφάσεις έχουν εκδοθεί την 25.06.2020 και δημοσιεύτηκαν σ' αυτή στη την 15.07.2020, ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της τριετίας από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών (31.08.2023) και άρα, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, ουδεμία υποχρέωση υπείχε ο δεύτερος προσφεύγων να τις δηλώσει στο ΕΕΕΣ του. Ως εκ τούτου, αβασίμως και αλυσιτελώς η αναθέτουσα αρχή επικαλείται νομολογία και αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ που δεν σχετίζονται με το συγκεκριμένο κρινόμενο ζήτημα της παρέλευσης τριετίας από την επιβολή των κυρώσεων, ενώ, επίσης προδήλως αβασίμως και αλυσιτελώς, βάσει των εκτεθέντων στην προηγούμενη σκέψη, η αναθέτουσα αρχή και ο παρεμβαίνων προβάλλουν ότι η περίοδος της τριετίας αφορά μόνο το λόγο αποκλεισμού περί έκπτωσης. Όσον αφορά δε τις αιτιάσεις της αναθέτουσας αρχής ότι η περίοδος επιβολής των επίμαχων ποινών εμπίπτει στο χρονικό διάστημα ελέγχου της τεχνικής ικανότητας της εταιρείας, επισημαίνεται ότι, ουδόλως κατά τη διακήρυξη έχει τεθεί ως κριτήριο τεχνικής ικανότητας η μη επιβολή κυρώσεων εις βάρος του διαγωνιζόμενου κατά την εκτέλεση συμβάσεων στο χρονικό διάστημα των ετών 2020-2021-2022, με αποτέλεσμα να μη δύναται νομίμως να αποκλειστεί συμμετέχων, ως δήθεν μη πληρών το επίμαχο κριτήριο, λόγω επιβολής εις βάρος του συμβατικών κυρώσεων, κατά τον κρίσιμο χρόνο που ελέγχεται η τεχνική του ικανότητα. Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή, κατά παράβαση των όρων της διακήρυξης και με πλημμελή αιτιολογία απέρριψε την προσφορά του δευτέρου προσφεύγοντος λόγω μη δήλωσης στο ΕΕΕΣ αποφάσεων επιβολής κυρώσεων που έχουν εκδοθεί πέραν της τριετίας από την υποβολή της προσφοράς του και ο σχετικός λόγος της δεύτερης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

50. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά ως προς το κόστος των αναλώσιμων. Ο δε σχετικός λόγος της δεύτερης προσφυγής θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτός ως βάσιμος, κατά τα ήδη εκτεθέντα υπό σκέψη 31, καθώς η αναθέτουσα αρχή, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, ανατιολογήτως, άλλως καθ' υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας αποδέχτηκε την προσφορά του παρεμβαίνοντος ως προς το δηλωθέν εκ μέρους του κόστος αναλώσιμων άνευ κλήσης του σε παροχή ειδικών εξηγήσεων ως προς το σχετικό κονδύλιο, με τεκμηρίωση δια συγκεκριμένων εγγράφων των ήδη δηλωθέντων στην προσφορά του ως προς το χαμηλό ύψος του κόστους αναλώσιμων. Εξάλλου, οι αιτιάσεις του δευτέρου προσφεύγοντος περί μη κοινοποίησης των εξηγήσεων του παρεμβαίνοντος επί της οικονομικής του προσφοράς θα πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελείς, δοθέντος ότι ουδέποτε έλαβε χώρα σχετική κλήση του παρεμβαίνοντος, η δε σχετική μεία στην προσβαλλόμενη αφορά τις διευκρινίσεις που είχε ήδη ενσωματώσει ο παρεμβαίνων στην προσφορά του.

51. Επειδή, ο δεύτερος προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μη νομίμως κρίθηκε αποδεκτή η οικονομική προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι έχει υπολογίσει εσφαλμένο ποσό κρατήσεων, καθώς έχει δηλώσει ως σύνολο κρατήσεων 125.662,65€, όμως με βάση την εκ μέρους του προσφερόμενη τιμή και τις απαιτήσεις της διακήρυξης, το σύνολο κρατήσεων έπρεπε να ανέρχεται σε 125.958,54€ και άρα υπολείπεται κατά 295,89€.

52. Επειδή, στον όρο 2.4.4 της διακήρυξης προβλέπεται ότι οι νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις ανέρχονται σε 0,10% υπέρ ΕΑΔΗΣΥ επί της συνολικής αξίας προ φόρων και κρατήσεων, χαρτόσημο 3% επί της κράτησης και κράτηση υπέρ ΟΓΑ 20% επί χαρτοσήμου αντίστοιχα, καθώς και 0,02% υπέρ του Δημοσίου, ενώ θα πρέπει να συμπεριληφθεί στις κρατήσεις και η παρακράτηση φόρου 8% Επομένως, σύμφωνα με τον εν λόγω όρο, οι νόμιμες υπέρ τρίτων κρατήσεις ανέρχονται συνολικώς σε 0,12432% επί της προσφερόμενης τιμής ($0,10 + 0,02 = 0,12 \times 3\% = 0,0036$ και $0,0036 \times 20\% = 0,00072$ και $0,12 + 0,0036 + 0,00072$).

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

53. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται, ο παρεμβαίνων έχει δηλώσει ως προσφερόμενη τιμή ετησίως το ποσό των 517.429,66€ και για την τριετία το ποσών των 1.552.288,98€ και ως ποσό κρατήσεων 41.887,55€ ετησίως. Ωστόσο, ως βασίμως προβάλλει ο δεύτερος προσφεύγων, ο παρεμβαίνων έχει υπολογίσει εσφαλμένο και χαμηλότερο ποσό κρατήσεων, από το απαιτούμενο κατα τον όρο 2.4.4 της διακήρυξης ποσοστό 0,12432%, καθώς το σύνολο των κρατήσεων βάσει της προσφερόμενης για την τριετία προσφερόμενη τιμή έπρεπε να ανέρχεται σε 125.958,54€ ($1.552.288,98 \times 0,12432\% = 1.929,81\text{€}$, $1.552.288,98 - 1.929,81\text{€} = 1.550.359,17\text{€}$ $\times 8\% = 124.028,73\text{€}$ και $124.028,73\text{€} + 1.929,81\text{€}$) και όχι σε 125.662,65€ ($41.887,55 \times 3$) που έχει δηλώσει. Αλυσιτελώς η αναθέτουσα αρχή και ο παρεμβαίνων προβάλλουν ότι πρόκειται για ελάχιστη απόκλιση, δοθέντος ότι ουδόλως αναιρείται η μη τήρηση εκ μέρους του παρεμβαίνοντος των απαιτήσεων του όρου 2.4.4 της διακήρυξης. Επίσης, θα πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελείς και μη ερειδόμενες στη διακήρυξη οι αιτιάσεις της αναθέτουσας αρχής ότι και οι δύο εταιρείες έχουν ενσωματώσει περίπου ισάξιο υπολογισμό των κρατήσεων συνολικά, με βάση τον λόγο προϋπολογισμένο ετήσιο κόστος «...» /ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά στις πάσης φύσεως νόμιμες κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου, ενώ σημειωτέον ότι η αναθέτουσα αρχή δεν ισχυρίζεται δια των απόψεων ότι ο δεύτερος προσφεύγων έχει υπολογίσει εσφαλμένο, κατά τη διακήρυξη, ποσό κρατήσεων, οι δε ισχυρισμοί του παρεμβαίνοντος ότι και η προσφορά του δευτέρου προσφεύγοντος πάσχει την ίδια πλημμέλεια ως προς τις κρατήσεις θα πρέπει να απορριφθούν ως απαραδέκτως προβαλλόμενες δια της παρέμβασης. Εξάλλου, η ανωτέρω πλημμέλεια της προσφοράς του παρεμβαίνοντος δεν είναι δεκτική διόρθωσης δια διευκρινίσεων, κατ' άρθρον 102 του ν. 4412/2016 , διότι, κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψη 17, τούτο θα συνεπάγονταν ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων τροποποίηση της οικονομικής του προσφοράς και θεραπεία παράβασης ουσιώδους όρου της διακήρυξης που επάγεται αποκλεισμό. Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να απορρίψει την προσφορά του παρεμβαίνοντος και ο σχετικός λόγος της δεύτερης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

54. Επειδή, δοθέντος ότι, κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, συντρέχει νόμιμος λόγος απόρριψης της προσφοράς του παρεμβαίνοντος, η κλήση από την αναθέτουσα αρχή του παρεμβαίνοντος σε εξηγήσεις κατ' άρθρον 88 του ν. 4412/2016, ως προς το κονδύλιο του κόστους αναλώσιμων, κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψεις 31 και 50, παρίσταται πλέον αλυσιτελής.

55. Επειδή, βάσει των ανωτέρω, η υπό κρίση πρώτη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, να γίνει εν μέρει δεκτή η παρέμβαση επί της πρώτης προσφυγής του οικονομικού φορέα «...», να απορριφθεί η παρέμβαση επί της πρώτης προσφυγής του οικονομικού φορέα «...», να ακυρωθεί η απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 359/10.10.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής κατά το σκέλος που αφενός μεν κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και ανακηρύσσεται ο παρεμβαίνων προσωρινός ανάδοχος του διαγωνισμού και αφετέρου δεν απορρίφθηκε η προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος για τον πρόσθετο λόγο της μη προσκόμισης βεβαίωσης περί δυνατότητας ανταπόκρισης σε έκτακτες συνθήκες κατά τον όρο 2.4.3.1η) της διακήρυξης, συνεπεία δε τούτου, να ακυρωθεί και η απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 364/14.11.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής κατά το σκέλος που ανακηρύσσεται ο παρεμβαίνων οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού και να επιστραφεί παράβολο που κατέθεσε ο πρώτος προσφεύγων για την προσφυγή του. Επίσης, η υπό κρίση δεύτερη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή εν μέρει, να απορριφθεί η παρέμβαση επί της δεύτερης προσφυγής, να ακυρωθεί η απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 359/10.10.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής κατά το σκέλος που αφενός μεν απορρίφθηκε η προσφορά του δεύτερου προσφεύγοντος με την αιτιολογία ότι δεν δήλωσε στο υποβληθέν ΕΕΕΣ, εις βάρος του επιβληθείσες ποινικές ρήτρες και αφετέρου κρίνεται αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και ανακηρύσσεται προσωρινός ανάδοχος του διαγωνισμού, συνεπεία δε τούτου, να ακυρωθεί και η απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 364/14.11.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής κατά το σκέλος που ανακηρύσσεται ο παρεμβαίνων οριστικός ανάδοχος του διαγωνισμού και

Αριθμός απόφασης: 182,183 /2024

να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο δεύτερος προσφεύγων για τη προσφυγή του.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την πρώτη προσφυγή

Δέχεται εν μέρει την παρέμβαση επί της πρώτης προσφυγής του οικονομικού φορέα «...»

Απορρίπτει την παρέμβαση επί της πρώτης προσφυγής του οικονομικού φορέα «...»

Ακυρώνει την απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 364/14.11.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 359/10.10.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας.

Ορίζει την επιστροφή στον πρώτο προσφεύγοντα του παραβόλου επί της πρώτης προσφυγής ποσού 8.086 ευρώ

Δέχεται εν μέρει τη δεύτερη προσφυγή

Απορρίπτει την παρέμβαση επί της δεύτερης προσφυγής

Ακυρώνει την απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 364/14.11.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής στην οποία ενσωματώνεται και η απόφαση που ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 359/10.10.2023 συνεδρίαση της αναθέτουσας αρχής κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας.

Ορίζει την επιστροφή στο δεύτερο προσφεύγοντα του παραβόλου επί της δεύτερης προσφυγής ποσού 8.086 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 5 Ιανουαρίου 2024 και εκδόθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2024 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΡΑΔΗΜΑ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ**